

Kunnanvaltuusto

Aika 25.09.2023 klo 18:00 - 18:53

Paikka Kunnanvirasto, valtuustosali, Virkatie 1, Järvelä

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 37	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 38	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 39	Rakennusjärjestysehdotuksen hyväksyminen	6
§ 40	Eronpyyntö luottamustehtävistä ja täydennysvaali, Markkola Max	35
§ 41	Lisämäärärahan myöntäminen ympäristösihteerin perehdytysjaksoon vuodelle 2023	37
§ 42	Lisämäärärahan myöntäminen perusopetukseen valmistavan opetuksen toisen opettajan palkkakustannuksiin vuodelle 2023	39
§ 43	Omistajapolitiikka ja konserniohje	42
§ 44	Kärkölen kunnan talouden osavuosikatsaus 1.1. - 30.6.2023	46
§ 45	Hallintosäännön muuttaminen	48
§ 46	Kuntastrategia 2023 - 2025	56
§ 47	Muut mahdollisesti esille tulevat asiat	61

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Aaltonen Päivi	valtuutettu	
	Airola Matti	valtuutettu	
	Alander Toni	valtuutettu	
	Aslamaa Martti	valtuutettu	
	Eerola Seppo	valtuutettu	
	Hietala Marko	valtuutettu	
	Kinnari Sirpa	valtuutettu	
	Kirkkomäki Nana	valtuutettu	
	Korpela Liisa	valtuutettu	
	Koskinen Markku	valtuutettu	
	Laiho Juha-Matti	valtuutettu	
	Malm Tiina	valtuutettu	
	Nousjoki Santeri	valtuutettu	
	Nummela Tuomas	valtuutettu	
	Pelli Tuija	varavaltuutettu	
	Penna Mika	valtuutettu	
	Raininko Mari	valtuutettu	
	Rauhamaa Topias	valtuutettu	
	Sallila Matti	valtuutettu	
	Salminen Miia	valtuutettu	
Tammelin Jukka	valtuutettu		
Tuomaila Anne	valtuutettu		
Nihtilä Jaana	pöytäkirjanpitäjä		
Nieminen Jouni	asiantuntija		
Vilén Olli	asiantuntija	asiantuntija § 39, poistui klo 18:16	
	Paatos Pyry	nuorisovaltuutettu	
	Paatos Ronja	nuorisovaltuutettu	
	Asunmaa Ville	tekninen avustaja	
Poissa	Issakainen Kauko		
	Syrjä Heikki		
	Eronen Emilia		

Allekirjoitukset

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Matti Airola
puheenjohtaja

Jaana Nihtilä
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

37 - 47

Pöytäkirjan tarkastus

Tämä pöytäkirja on tarkastettu sähköisesti.

Juha-Matti Laiho
pöytäkirjantarkastaja

Santeri Nousjoki
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Sähköisesti allekirjoitettu pöytäkirja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.karkola.fi/maatoksenteke.

Kunnanvaltuusto

§ 37

25.09.2023

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kunnanvaltuusto 25.09.2023 § 37

Kuntalain 103 §: mukaan kokous on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Esittelijä

puheenjohtaja

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Nimenhuudossa läsnä oli 21 valtuutettua ja 1 varavaltuutettua. Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kunnanvaltuusto

§ 38

25.09.2023

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Kunnanvaltuusto 25.09.2023 § 38

Hallintosäännön § 150 mukaisesti toimielimen pöytäkirjat allekirjoitetaan sähköisesti.

Allekirjoittajat saavat sähköpostiinsa allekirjoitusviestin, jossa on linkki allekirjoituspalveluun. Kun kaikki allekirjoittajat ovat pöytäkirjan allekirjoittaneet, palautuu pöytäkirja allekirjoitustietoineen asianhallintajärjestelmään sähköisesti arkistoivaksi.

Esittelijä

puheenjohtaja

Päätösehdotus

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat kunnanvaltuuston jäsenet Juha-Matti Laiho ja Santeri Nousjoki.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti valita tästä kokouksesta laadittavan pöytäkirjan tarkastajiksi Juha-Matti Laihon ja Santeri Nousjoen.

Ympäristölautakunta	§ 42	15.06.2022
Ympäristölautakunta	§ 51	07.09.2022
Ympäristölautakunta	§ 73	23.11.2022
Kunnanhallitus	§ 216	28.11.2022
Kunnanvaltuusto	§ 50	12.12.2022
Ympäristölautakunta	§ 19	22.02.2023
Kunnanhallitus	§ 57	13.03.2023
Ympäristölautakunta	§ 38	19.04.2023
Kunnanhallitus	§ 96	08.05.2023
Kunnanhallitus	§ 146	14.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 39	25.09.2023

Rakennusjärjestysehdotuksen hyväksyminen

Ympäristölautakunta 15.06.2022 § 42
328/10.03.03/2022

Valmistelija

rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi puh. 044-770 2049

Ympäristölautakunnalle esitetään Kärkölän kunnan rakennusjärjestyksen päivittämistä koskevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) hyväksymistä ja nähtäville asettamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 14 §:n mukaan jokaisessa kunnassa tulee olla rakennusjärjestys. Kärkölän kunnan voimassa oleva rakennusjärjestys on hyväksytty Kärkölän kunnanvaltuustossa 4.3.2013 § 43. Lahden kaupunki sekä Nastolan ja Kärkölän kunnat olivat sopineet yhteisen rakennusvalvonnan järjestämisestä ja kunnilla oli yhteinen rakennuslautakunta. Tämän perusteella myös rakennusjärjestys laadittiin yhteisesti Lahden kaupungin sekä Nastolan ja Kärkölän kuntien kesken.

Lahden ja Nastolan yhdistyttyä ja yhteisen rakennuslautakunnan päätyttyä rakennusjärjestystä on syytä muuttaa ja laatia Kärkölän kunnalle oma rakennusjärjestys. Rakennusjärjestykseen ei ole tarkoitus tehdä suuria muutoksia tässä vaiheessa. Uusi rakentamislaki on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024, joka muuttaa rakentamismääräyksiä ja -käytäntöjä, mikä edellyttää rakennusjärjestyksen päivittämistä uudelleen.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennusjärjestystä valmisteltaessa on soveltuvin osin noudatettava kaavoja valmisteltaessa käytettävää vuorovaikutusmenettelyä. Tämän perusteella rakennusjärjestyksen päivittämisestä on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka esitetään rakennus- ja ympäristölautakunnan hyväksyttäväksi.

Liitteenä on osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).

Esittelijä	rakennustarkastaja Olli Vilén
Päätösehdotus	<p>Ympäristölautakunta päättää Kärkölän kunnan rakennusjärjestyksen päivittämisestä ja hyväksyy liitteenä olevan rakennusjärjestyksen päivittämisen osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja asettaa sen julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävänä Kärkölän kunnan internet-sivuilla.</p> <p>Rakennusjärjestyksen päivittämisen vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman hyväksymisestä ilmoitetaan kuulutuksella Kärkölän kunnan virallisella ilmoitustaululla. Lisäksi kuulutus julkaistaan 29.6.2022 Hollolan Sanomat –lehdessä ja Kärkölän kunnan internet-sivuilla.</p>
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	<p>Ote Kärkölän kunnan toimielimet Hausjärven kunta, Hollolan kunta, Mäntsälän kunta, Orimattilan kaupunki, Hämeen ELY-keskus Uudenmaan ELY-keskus Päijät-Hämeen liitto Päijät-Hämeen pelastuslaitos Maakuntamuseo Maannmittauslaitos Liikennevirasto</p> <p>Kuulutus Kärkölän kunnan virallinen ilmoitustaulu Kärkölän kunnan internet-sivut Hollolan Sanomat -lehti</p>

Ympäristölautakunta 07.09.2022 § 51
328/10.03.03/2022

Valmistelija	<p>rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi, puh. 044-770 2049</p> <p>Kärkölän kunnan rakennusjärjestyksen päivittämistä koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut nähtävillä 29.6 - 5.8.2022. Kärkölän kunnan virallisella ilmoitustaululla. Kuulutus on julkaistu 29.6.2022 Hollolan Sanomat –lehdessä ja Kärkölän kunnan internet-sivuilla. Rakennusjärjestyksen päivittämisestä ei ole tullut määräaikaan mennessä kommentteja.</p> <p>Päijät-Hämeen pelastuslaitos on antanut rakennusjärjestyksesityksestä lausunnon 19.7.2022:</p> <p>Lausunnossa on todettu seuraavaa:</p> <p>Päijät-Hämeen pelastuslaitos on tutustunut Kärkölän rakennusjärjestykseen huomioiden nykyiset säädökset sekä pelastuslaitoksen nykyiset ja valmistella olevat käytännöt ja ohjeet. Osa ohjeistuksista muuttunee Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston ohjeistuksen myötä jolloin esim.</p>
--------------	---

aurinkovoimalle ja sähköautojen latauspaikoille sisätiloissa tulisi muutoksia, näistä muutama sana lausunnon lopussa.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos kiinnittää huomioita seuraaviin kohtiin:

- 7.1 Maanrakennustyöt pohjavesialueilla ja vedenhankintavesistön valuma-alueella

Määräys; Pohjaveden pilaantuminen tulee estää pohjavesialueilla ja vedenhankintavesistöjen valuma-alueilla maanrakennustöitä tehtäessä.

Pelan huomio; olisi hyvä huomioida myös työkoneiden tankkaus ja mahdollinen tankkauspaikan muodostaminen.

- 7.3 Rakentaminen pohjavesialueilla ja vedenhankintavesistön valuma-alueella

Määräys; 1- ja 11- luokan pohjavesialueilla, sekä vedenhankintavesistön valuma-alueella öljy- ja polttoainesäiliöt sekä muut vaarallisten aineiden säiliöt tulee sijoittaa maan päälle ja rakentaa kaksivaippaisena rakenteena tai varustaa sellaisella suoja-altaalla ja varolaitteella, joka estää suorat valumat maastoon säiliön rikkoutuessa tai muun vahingon yhteydessä.

Pelan huomio; Rakennusjärjestyksessä edellytetään öljy- ja polttonestesäiliöiden sijoitusta pohjavesialueilla maan päälle. Pelastuslaitos huomauttaa, että oheinen teksti ei mahdollista jakeluasemien rakentamista, koska jakeluasemia koskeva tämänhetkinen lainsäädäntö ei mahdollista bensiinisäiliön sijoittamista maan päälle kuin veneasemilla.

- 7.6 Maalämpö

Määräys; Maalämmön käyttäminen (lämpökaivo, maapiiri) lämmitysjärjestelmänä vaatii rakennusvalvontaviranomaisen luvan sekä uudisrakentamisessa että lämmitysjärjestelmän vaihdoksessa. Vedenottamon suoja-alueilla ja läheisyydessä ei yleensä ole edellytyksiä maalämmön käytölle. Pohjavesialueella maalämpökaivon hyväksyntä perustuu tapauskohtaiseen harkintaan, maapiirien rakentaminen ei ole mahdollista (liitekartta nro 3). Lämmönkeruuputkistojen asentaminen vesistöön edellyttää vesirakennustyöilmoitusta tai vesilain mukaista lupaa.

Pelan huomio: Vedenottamon suoja-alue termiä tulisi tarkentaa (yleensä pohjavesialueen raja) ja/tai kirjata pohjavesialueelle suunniteltavien lämpökaivojen kohdalle automaattisesti tarve aluehallintoviraston luvan tarve.

Lausunnossa viitataan yleisesti pohjavesien suojelusuunnitelmiin, joissa voidaan ottaa huomioon mm. seuraavaa.

- Pohjavesialueille rakennettavien lämpökaivojen osalta on ennen rakentamista hankittava aluehallintoviraston lupa tai

ympäristönsuojelulain mukaisen valtion valvontaviranomaisen lausunto vesilain mukaisen luvan tarpeellisuudesta.

- Porauksessa on huolehdittava, että maaperään tai pohjaveteen ei pääse valumaan öljyä tai muita haitallisia aineita. Porauskaluston on oltava tarkoitukseen sopiva.
- Kaivorakenteiden on oltava sellaiset, ettei niiden kautta pääse pintavesiä pohjaveteen. Kaivon yläosassa on käytettävä suojaputkea, joka upotetaan vähintään 2-6 metriä kallioon. Suojaputken ja kallion välinen sauma on tiivistettävä.
- Porausraportti ja mahdolliset vesinäytteiden tulokset on pyydettyäessä toimitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja vesitalousasioita valvovalle valtion viranomaiselle.
- Järjestelmässä ei saa käyttää pohjavedelle vaarallisia aineita.
- Huollon tai laitteiston käytöstä poiston yhteydessä lämmönsiirtoliuos on otettava talteen. Liuosta ei saa päästää tai sijoittaa ympäristöön.
- Hakijan on varauduttava tarvittaessa tulppaamaan kaivo, mikäli sen rakentamisesta aiheutuu pohjaveden määrän tai laadun haitallisia muutoksia.

Toimenpidesuosituksukset:

- Pohjavesialueille tehtävistä maalämpökaivoista tulee pyytää aluehallintoviraston lupa tai lausunto vesilain mukaisen luvan tarpeellisuudesta ELY-keskukselta.
- Kunnan ympäristönsuojelusmääräyksissä tulisi kieltää maalämpöjärjestelmät pohjaveden muodostumisalueilla tai koko 1- ja 2-luokan pohjavesialueilla.
- Maalämpökaivojen sijaan pohjavesialueilla on suositeltavaa rakentaa esim. ilmavesilämpöpumppuja.

Lisäksi pelastuslaitos suosittelee;

- Tulisijallisten rakennelmien osalta on hyvä muistaa myös paloturvallisuus. Suosittelemme kiinteiden grillien ja paljujen tulipesien sijoittamista vähintään 4 m etäisyydelle räystääslinjasta tulipaloriskin vähentämiseksi.
- Jäteastiat ovat yleinen kohde ilkivaltaisille tuhopoltoille, esitämme tuhopolttoriskien vähentämiseksi on, että jäteastiat ja jätensäilytystilat on sijoitettava niin, että tulipalon syttymisen ja leviämisen vaara on vähäinen. Rakennuksen alla tai sen välittömässä lähteisyydessä ei saa säilyttää mitään helposti syttyvää.
- Turvallinen etäisyys esimerkiksi yksittäisille jäteastioille on 4 m ja katoksille 8 m.

- Sähköautojen latauksesta autotalleissa ja -halleissa sen verran, että jännite olisi saatava kytkettyä pois tilaan menemättä.
- Aurinkosähköstä myös muutama sana, on varmistettava paneelien poiskytkentä poikkeamatilassa - selkeät merkinnät aurinkosähköstä ja kytkimien merkitseminen- osana työturvallisuutta.

Ehdotus Kärkölen kunnan rakennusjärjestykseksi on esityslistan liitteenä. Ehdotuksessa on huomioitu Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen lausunto.

Rakennusjärjestyksen valmisteluun ovat osallistuneet pormestari, ympäristölautakunnan puheenjohtaja, tekninenjohtaja, ympäristösihteeri ja rakennustarkastaja 15.9.2022 pidetyssä kokouksessa.

Esittelijä	rakennustarkastaja Olli Vilén
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta päättää laittaa Kärkölen kunnan rakennusjärjestysluonnoksen nähtäville yleiseen tietoverkkoon sekä pyytää tarvittavat lausunnot. Nähtävillepanosta kuulutetaan Hollolan Sanomat - lehdessä, Kärkölen kunnan virallisella ilmoitustaululla sekä Kärkölen kunnan internet -sivuilla. Ympäristölautakunta laittaa rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville yleiseen tietoverkkoon, josta kuulutetaan Hollolan Sanomille ja osallisille sekä pyytää tarvittavat lausunnot.
Päätös	Ympäristölautakunta päätti seuraavaa. Ympäristölautakunta päättää laittaa Kärkölen kunnan rakennusjärjestysluonnoksen nähtäville yleiseen tietoverkkoon sekä pyytää tarvittavat lausunnot. Nähtävillepanosta kuulutetaan Hollolan Sanomat - lehdessä, Kärkölen kunnan virallisella ilmoitustaululla sekä Kärkölen kunnan internet -sivuilla. Lisäksi jakeluun päätettiin lisätä alueella toimivat rakennusalan yritykset
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	Ote Kärkölen kunnan toimielimet Hausjärven kunta, Hollolan kunta, Mäntsälän kunta, Orimattilan kaupunki, Hämeen ELY-keskus Uudenmaan ELY-keskus Päijät-Hämeen liitto Päijät-Hämeen pelastuslaitos Maakuntamuseo Maannmittauslaitos Väylävirasto Kärkölen yrittäjät Kärkölen maataloustuottajain yhdistys ry kyläyhdistykset Kuulutus Kärkölen kunnan virallinen ilmoitustaulu Kärkölen kunnan internet-sivut

Hollolan Sanomat -lehti

Ympäristölautakunta 23.11.2022 § 73
328/10.03.03/2022

Valmistelija rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi, puh. 044-770 2049

Rakennusjärjestysluonnos oli nähtävänä kunnan yleisessä tietoverkossa 14.9.2022-21.10.2022 ja siitä kuulutettiin Hollolan Sanomissa 14.9.2022. Lausunnot pyydettiin toimittamaan 21.10.2022 mennessä.

Lausunnot ja mielipiteet on koottu seuraavaan taulukkoon.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos 12.10.2022	huomio	kommentti
	4 § Palo-osastoinnin muuttuminen turvallisempaan suuntaan, esim. öljylämmityslaitteiston poistaminen ja tila kellariksi, kemikaalivarasto varastoksi, onko luvan tarvetta muutokselle.	Öljylämmityksen poisto ei vaadi erillistä lupaa, mutta uuden lämmitysjärjestelmän teko vaatii luvan.
	4§ Erillisen autokatoksen rakentaminen, voisiko tämän yhteydessä olla palo-osastoimatonta varastotilaa, jos voi niin minkä verran.	Autokatoksen yhteyteen ei saa rakentaa yli 10m ² varastoa, ellei hae siihen erillistä rakennuslupaa. Vaatii palo-osastoinnin. Myös kokonaisalan tulee olla alle 50m ²
	10 § Maalämpökaivojärjestelmän rakentaminen; vesitalouslupa onko sama kuin vesilain mukainen lupa aluehallintovirastolta.	Vesitalouslupa on sama kuin vesilain mukainen lupa aluehallintovirastolta. Ei muutosta rakennusjärjestykseen
	12 § Osoitenumero erittäin tärkeä asia, sen sijaan valaistu numero esim. kohteissa joissa ei ole sähköä tai kohteissa joissa joudutaan asentamaan numero liittymään ja siitä tie johtaa pihaan (35 m).	Muutetaan rakennusjärjestystä vastaamaan huomiota.
	14 § Palovaroitin; yksi palovaroitin/ alkava 60 m ² / kerros	Lisätään rakennusjärjestykseen sana alkava
	14 § Hiilimonoksidivaroitin (hakavaroitin) tulee asentaa käyttöohjeen mukaisesti. Suositeltavaa toki on tulisijallisiin tiloihin	Hiilimonoksidivaroitin on rakennusjärjestyk-

		sessä suositus
	19 § Pelastustiepiirros mahdollisine nostopaikkoineen on esitettävä porrashuoneeseen sijoitettavassa palokunnantaulussa.	Lisätään selvennys rakennusjärjestykseen.
	36 § Pelastuslaki 379/2011 16 §:n mukaan yleisötapahtuman pelastussuunnitelma....	Lisätään selvennys rakennusjärjestykseen.
	45 § Oljy- ja polttoainesäiliöt sekä. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää kiinteällä vuotoaltaalla varustettua säiliötä tai kaksivaippaista säiliötä.	Lisätään selvennys rakennusjärjestykseen.
	Tyomailla voidaan käyttää kiinteällä vuotoaltaalla varustettuja tai kaksoisvaippaisia UN-valmistettuja kuljetus-/varastointisäiliöitä, tai pelkästään varastointiin tarkoitettuja kaksoispidätyksen omaavia säiliöitä (esim. SFS-EN 12285-2, SFS 2733). Säiliötarkastusten on oltava voimassa tyomaalle tultaessa.	Lisätään selvennys rakennusjärjestykseen.
Hollolan kunta 13.9.2022	Tarkastelimme asiaa kaavoituksen ja rakennusvalvonnan lupapalaverissa ja totesimme yhteisesti, että meillä ei ole Kärkölen rakennusjärjestyksen luonnoksesta erityistä lausuttavaa, eikä siinä ole olennaisesti Hollolan kuntaan vaikuttavia asioita. Eli Hollolasta ei olla toimittamassa tämän viestin lisäksi virallista lausuntoa.	
Päijät-Hämeen liitto 14.10.2022	Päijät-Hämeen liitolla ei ole huomautettavaa Kärkölen rakennusjärjestysluonnoksesta.	
Kärkölen ympäristöyhdistys 21.10.2022	Kärkölen kunnan ympäristölautakunta on aloittanut rakennusjärjestyksen päivittämisen jo vuonna 2016. Nyt rakennusjärjestysluonnos on asetettu nähtäville. Ympäristölautakunnan päätösesityksessä mainitaan rakennusjärjestys ehdotus ja toisaalla rakennusjärjestysluonnos. Nähtäville on asetettu versio, josta ei tiedä onko kyseessä voimassa oleva rakennusjärjestys, edellä mainittu luonnos vai peräti ehdotus? Nähtävillä olevassa aineistossa on mainittu liite, mutta se puuttuu. Tällainen epätarkkuus aineiston julkaisussa ei ole hyväksyttävää. Mitä on tapahtunut vuonna 2016 asetetuille tavoitteille? Mitä ne olivat? Ympäristölautakunnan 15.06.2022 § 42 käsittelytekstissä sanotaan, että rakennusjärjestykseen ei ole tarkoitus tehdä suuria muutoksia tässä vaiheessa. Nähtäville asetettu versio poikkeaa kuitenkin suuresti voimassa olevasta rakennusjärjestyksestä sekä sisällön että määräysten tasolla. Rakennusjärjestykseen ehdotetut muutokset tulee kuvata yksiselitteisen selvästi ja muutokset tulee	Mielipide ei aiheuta muutoksia rakennusjärjestys ehdotukseen. Ehdotukseen liitetystä kommentista selviää, että merkittävin muutos entiseen on siihen tehty rakenteellinen muutos.

	<p>myös perustella. Luonnoksen liitteeksi tulee lisätä vertailu voimassa olevan rakennusjärjestyksen ja luonnoksen määräyksistä; mitkä määräykset poistuvat, mitä ovat uudet määräykset ja mitkä määräykset muuttuvat ja miten.</p> <p>Rakennusjärjestysuudistuksen tavoite on epäselvä; mitä oli tarkoitus muuttaa? Mitä on muutettu?</p> <p>Rakennusjärjestys tulee asettaa uudelleen nähtäville luonnoksena, joka on selkeä ja jossa ehdotetut muutokset esitetään avoimesti. Uuden luonnoksen valmistelussa tulee myös pyrkiä termien ja käsitteiden yhdenmukaisuuteen, asiakokonaisuuksien ja aiheiden huolelliseen otsikointiin.</p>	
<p>ELY-keskus 20.10.2022</p>	<p>Kärkölen kunta on pyytänyt Hämeen ELY-keskuksen lausuntoa kunnan rakennus-järjestysluonnoksesta. Kunnan voimassa oleva rakennusjärjestys on hyväksytty Kärkölen kunnanvaltuustossa 4.3.2013. Rakennusjärjestys laadittiin tuolloin yhteisesti Lahden kaupungin sekä Nastolan ja Kärkölen kuntien kesken. Lahden ja Nastolan yhdistyttyä ja yhteisen rakennuslautakunnan päätyttyä rakennusjärjestystä on tullut tarpeen muuttaa ja laatia Kärkölen kunnalle oma rakennusjärjestys. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan, että rakennusjärjestykseen ei ole tarkoitus tehdä merkittäviä muutoksia tässä vaiheessa.</p>	
	<p>1 § Rakennusjärjestyksen tehtävä, 3 § Rakentamistapaohjeet ja määritelmiä</p> <p>Rakennusjärjestyksen tehtävä ja soveltamisala on kuvattu asiakirjan alussa asianmukaisesti ja selkeästi ja samassa yhteydessä on hyvin kuvattu rakennusjärjestyksessä käytettävä termistö.</p>	
	<p>5 § Uuden rakennuksen rakentaminen puretun tai tuhoutuneen rakennuksen tilalle</p> <p>Luvussa todetaan, että ”olemassa olevan asuinrakennuksen samaan pihapiiriin kuuluvan puretun tai tuhoutuneen talousrakennuksen tilalle voidaan rakentaa uusi, jos rakennus muutoin täyttää rakennusjärjestyksen sille asettamat vaatimukset. Rakentaminen vaatii aina rakennusluvan”. ELY-keskus huomauttaa, että luvun tarkoitus ja tarve jää epäselväksi eikä asiasta käy ilmi, mihin viitataan lauseessa sanalla muutoin. Esitetty viittaus MRL 72 ja 125 § tulisi asiakohdassa myös kirjoittaa auki.</p>	<p>Muutoin sana tarkoittaa, että rakennuksen on täytettävä rakennusluvalla vaaditut vaatimukset, mutta rakennuksen voi rakentaa entiselle paikalle.</p>
	<p>9 § Mainoslaitteet ja muut vastaavat laitteet</p>	

	<p>ELY-keskus esittää kohtaa täydennettäväksi myynti-, tiedotus-, mainos-, ja muuta sellaista laitetta koskevan sijoittamisen ohjeistuksen osalta seuraavasti: ”laite ei saa estää eikä häiritä liikenteenohjauslaitteen havaitsemista, heikentää yleistä liikenneturvallisuutta eikä muodostaa liittyämiin näkemäestettä”.</p>	<p>Lisätään rakennusjärjestykseen.</p>
	<p>10 § Maalämpö</p> <p>Kohdassa on oikein todettu, että maalämpökaivojärjestelmän rakentaminen pohjavesialueella on kielletty, ellei hankkeelle ole myönnetty vesitalouslupaa. Kohdassa myös todetaan, että ”Maalämmön rakentaminen on kielletty vedenottamon kaukosuojavyöhykkeelle tai mikäli suojavyöhykkeitä ei ole määritelty, vedenottamon valuma-alueelle.” Edellä mainittu kirjaus ei ole välttämätön rakennusjärjestyksessä, sillä maalämmön rakentaminen on kielletty koko pohjavesialueella. Haettaessa maalämpöjärjestelmän rakentamiselle vesitalouslupaa, katsotaan samassa yhteydessä myös edellä mainitut suojavyöhykkeet.</p>	<p>Poistetaan ”Maalämmön rakentaminen on kielletty vedenottamon kaukosuojavyöhykkeelle tai mikäli suojavyöhykkeitä ei ole määritelty, vedenottamon valuma-alueelle.”</p>
	<p>18 § Sade- ja sulamisvesien sekä pintavesien johtaminen (hulevedet) ja lumen varastointi</p> <p>Hulevesien johtamista koskien tulee rakennusjärjestyksestä tulla ilmi, että hulevesien johtamisesta maanteiden sivuojiin päättää kunnan ympäristöviranomainen, joka kuulee asiassa tienpitäjää. Tienpitöviranomainen suhtautuu lähtökohtaisesti kielteisesti hulevesien johtamiseen maantien sivuojaan.</p>	<p>Korjataan rakennusjärjestystä lausunnon mukaiseksi.</p>
	<p>Koskien sivulla 24 olevaa viittausta MRL 16, 72, 125 ja 137 §, MRA 57 §, Maantielaki 503/2005, RakJ 21 § Kärkölän kunnan ympäristönsuojelumääräykset, ELY-keskus huomauttaa, että laki maanteistä on nykyisellään laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä.</p>	<p>Korjataan rakennusjärjestykseen.</p>
	<p>27 § Etäisyys yleisestä ja yksityisestä tiestä ja liikennemelun huomioonottaminen</p> <p>Kohdassa käsitellään etäisyyttä teistä ja liikennemelun huomioonottamista. ELY-keskus huomauttaa, että ko. kohdassa tulee huomioida myös rataverkko ja tärinävaikutukset.</p> <p>Rakennusjärjestyksen 27 § tulee täydentää myös siten, että siinä huomioidaan laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 44 § lisäksi myös 45 §, jossa käsitellään rakennusten tai rakennelmien sijoittamista maantien näkemäalueella.</p>	<p>Lisätty lausunnon huomiot tärinävaikutus ja seuraava teksti laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 44§ ja 45§ : Rakentaminen on kiellettyä suoja-alueen ulkopuolellakin sellaisella alueella, jolla näkemäalan</p>

		vapaana pitäminen sitä rajoittavista esteistä on tarpeen liikenneturvallisuuden vuoksi.
	<p>28 § Suunnittelutarvealue</p> <p>Suunnittelutarvealueiden osalta rakennusjärjestyksessä todetaan, että ”suunnittelutarvealuetta Kärkölen kunnassa ovat maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n 1 momentissa tarkoitettujen alueiden sekä 2 momentissa tarkoitetun rakentamisen lisäksi rakennusjärjestyksen liitteenä olevassa kartassa rajatut alueet, joilla on odotettavissa suunnittelua edellyttävää yhdyskuntakehitystä (liitekartta 1)”. Liiteaineistoa ei kuitenkaan ole rakennusjärjestyksen liitteenä eikä näin ollen ole käsitystä esitetäänkö voimassa oleviin suunnittelutarvealueisiin muutosta.</p>	Suunnittelutarvealue ei ole ollut muutoksen kohteena, eikä siihen ei ole tehty muutoksia.
	<p>43 § Vesihuolto ja jätevesien johtaminen</p> <p>Yleisenä kommenttina lukua koskien ELY-keskus esittää täsmennettäväksi termistöä niin, että luvussa käytetään termejä jätevesiviemä-riverkosto, jätevesiviemäri ja vesijohtoverkosto. Luvussa mainitaan, että ”Ennen rakennusluvan myöntämistä on vesihuoltoverkoston ulkopuolisilla alueilla varmistuttava siitä, että kiinteistölle on saatavissa riittävästi terveydelliset laatuvaatimukset täyttävää talousvettä, muussa tapauksessa rakennuttajan on varauduttava talousveden puhdistamiseen”. Tältä osin ELY-keskus esittää täydennettäväksi kenen tehtävänä ja vastuulla on varmistaa kohdassa mainittu talousveden saatavuus. Kohdassa on myös syytä tarkemmin pohtia määräystä talousveden puhdistamiseksi.</p>	Lausunnossa ehdotetut korjaukset tehty rakennusjärjestykseen.
	<p>Kohtaa ”Talousveden laatua voivat heikentää mm. rauta, mangaani, nitraatti, fluoridi, radon ja radioaktiiviset aineet” esitetään täydennettäväksi tarkennuksella ”Kiinteistön talousvesikäytössä olevan kaivoveden laatua voivat heikentää...”. Talousveden laatuun liittyviin asioihin vastaa kunnan terveyden-suojeluviranomainen.</p>	Lisätty järjestykseen
	<p>Lopuksi</p> <p>Osallisten kannalta olisi hyvä, jos nähtävillä olevasta rakennusjärjestyksessä korostettaisiin voimassa olevaan rakennus-järjestykseen nähden muuttuvat asiakohdat.</p>	

	Rakennusjärjestyksen liitteeksi olisi hyvä laittaa kartat, joissa esitetään RKY-alueet ja maakunnallisesti arvokkaat alueet joihin rakennusjärjestyksessä viitataan.	
	Rakennusjärjestystä koskevana yleisenä kommenttina ELY-keskus toteaa, että rakennus-järjestyksessä on useita viittauksia maankäyttö- ja rakennuslain ulkopuoliseen lainsäädäntöön, asetuksiin ja päätöksiin. Ristiriita-tilanteiden ja väärinkäsitysten välttämiseksi rakennus-valvonnan on syytä seurata muuttuvaa lainsäädäntöä, jotta rakennusjärjestys pysyy ajantasaisena.	
Lahden museot 24.10.2022	Kärkölen kunta on uusimassa rakennusjärjestystään. Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu Kärkölen kunnan rakennusjärjestyksen luonnoksesta seuraavaa.	
	Maankäyttö- ja rakennuslain 14§ mukaan rakennusjärjestyksessä annetaan paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset. Rakennusjärjestyksen rooli korostuu alueilla, joilla tarkin kaavataso on maakuntakaava. Maalaismaisena kuntana tällaista aluetta on Kärkölässä pinta-alallisesti paljon, joskin harvaan asuttuna. Näillä alueilla on kuitenkin myös muinaisjäänöksiä sekä rakennus- ja kulttuurihistoriallisia, kyläkuvallisia ja maisemallisia arvoja, joiden huomioon ottaminen on kaavan puuttuessa tärkeää nostaa esille rakennusjärjestyksessä.	
	Rakennusjärjestyksen luonnoksessa on jo joitakin mainintoja arvokohteisiin tai suojeltuihin rakennuksiin kohdistuvien toimenpiteiden osalta. Arvokohde käsitteenä on siksi tärkeää avata myös rakennusjärjestyksen alkuosan määritelmässä seuraavasti: Arvokohde voi tarkoittaa myös muita kuin kaavalla tai erityislaeilla suojeltuja kohteita, kuten kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittäviä kohteita tai alueita. Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo antaa neuvontaa ja toimii lausunnonantajana arvokohteita koskien.	Lisätään lukuun 3§ Arvokohde Arvokohde voi tarkoittaa myös muita kuin kaavalla tai erityislaeilla suojeltuja kohteita, kuten kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittäviä kohteita tai alueita. Päijät-Hämeen

		<p>alueellinen vastuumuseo antaa neuvontaa ja toimii lausunnonantajana arvokohteita koskien.</p>
	<p>Lisäksi museo esittää, että rakennusjärjestyksen II luvun 6 § (Rakennuksen sopeutuminen ympäristöön) alakohdaksi lisätään seuraavat huomioon otettavat asiat, kun suunnittelu ja rakentaminen kohdistuu kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta arvokkaille alueille, joilla ei toteudu asema- tai yleiskaavan ohjausvaikutus:</p>	<p>Lisätään lukuun 6§</p>
	<p>Kulttuuriympäristön huomioon ottaminen</p> <p>1) Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain rauhoittamia maaperässä säilyneitä rakenteita ja jälkiä ihmisen muinaisesta toiminnasta.</p> <p>Muinaisjäännösalueilla muinaisjäännökseen kajoaminen on kiellettyä ilman Museoviraston lupaa. Rakennushanketta suunniteltaessa tulee selvittää lähiympäristön mahdolliset muinaisjäännökset ja hankkeen vaikutus niihin. Tiedot muinaisjäännöksistä löytyvät Museoviraston ylläpitämästä muinaisjäännösrekisteristä (www.kyppi.fi). Kiinteän muinaisjäännöksen ja sen suoja-alueen määrittelee museoviranomainen. Jos rakennuspaikalla tai sen läheisyydessä sijaitsee muinaisjäännös, tulee rakennushankkeeseen ryhtyvän hyvissä ajoin neuvotella museoviranomaisen kanssa maankäyttöä koskevista suunnitelmistaan ja pyytää suunnitelmista alueellisen vastuumuseon lausunto. Ennen rakentamiseen ryhtymistä ja rakentamisen aikana tulee toimia museoviranomaisen määrittelemällä tavalla.</p> <p>Muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain 1 §:n mukaisesti rauhoitettuja heti löytyessään ilman erillistä suojelupäätöstä. Jos sellaisellakin alueella, josta ei ole tiedossa kiinteitä muinaisjäännöksiä, rakentamisen yhteydessä havaitaan merkkejä mahdollisesta muinaisjäännöksestä, on työt lain mukaan keskeytettävä ja ilmoitettava asiasta museoviranomaiselle (MML 14 §)</p> <p>Viittaus: Muinaismuistolaki 295/63, MRL 197 §</p>	<p>Lisätään lukuun 6§</p>
	<p>2) Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaissa kulttuuriympäristöissä ja maisema-alueilla suunnittelun</p>	<p>Mainittu kohdassa §32</p>

	<p>lähtökohdaksi on otettava kulttuuriympäristön arvojen säilyttäminen. Valtakunnallisesti arvokkaita rakennettuja kulttuuriympäristöjä (www.rky.fi) ja maisema-alueita (www.ymparisto.fi/fiFI/Luonto/Maisemat/Arvokkaat_maisemaalueet) koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (MRL 22§, 24§). Maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja maisema-alueiden aluerajaukset on esitetty maakuntakaavassa ja ne on otettava huomioon toimenpiteitä toteutettaessa (MRL 32§, 118§, 139§). Kyseisille alueille kohdistuvat toimenpiteet ovat luvanvaraisia ja Päijät-Hämeen alueelliselle vastuumuseolle on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen.</p>	
	<p>3) Paikallisesti arvokkaissa kulttuuriympäristöissä ja inventoiduissa kohteissa suunnittelun lähtökohtana on kulttuuriympäristön paikallisen omaleimaisuuden säilyttäminen. Inventoiduista kohteista saa tietoa kunnasta tai Päijät-Hämeen alueellisesta vastuumuseosta. Alueilla, joissa inventoinnit eivät ole kattavia, on tarpeen tehdä lisäselvityksiä. Alueelliselle vastuumuseolle on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen. (MRL 118§, 139§)</p>	<p>Lisätään §32</p>
	<p>4) Kunnan viranomaisen voi lupaa haettaessa edellyttää rakennuksen kulttuurihistoriallisten arvojen selvittämistä tai kuntoselvityksen laatimista. Kulttuurihistoriallisten arvojen tai kohteen kunnan selvittää alan asiantuntija. Päijät-Hämeen alueelliselle vastuumuseolle on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen. (MRL 118§, 139§)</p> <p>Viittaukset: Maankäyttö- ja rakennuslaki 314/1999.</p>	<p>Mainittu §32</p>
	<p>Lisäksi museo esittää seuraavia yksittäisiä täydennyksiä rakennusjärjestykseen:</p> <p>II luku 11 § Aurinkosähkö ja sähköautojen latauspisteet</p> <p>Aurinkosähkön keräyspisteen voi rakentaa rakennuksen katolle ilman erillistä rakennuslupaa. Tätä suuremmat keräysalueet vaativat rakennusluvan. Ehdotetaan lisäystä: Arvokohteissa ja suojelluissa rakennuksissa julkisivuille tai katteelle asennettavat aurinkopaneelit ja ilmalämpöpumput edellyttävät aina toimenpidelupaa ja Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon kuulemista.</p>	<p>Lisätään lukuun §11</p>

	<p>II luku 13 § Rakennuksen ja rakennetun ympäristön hoito ja valvonta sekä varastointi</p> <p>Kaavassa suojellulla tai muutoin arvokkaaksi arvioidulla alueella tulee ennen ympäristökuvaan vaikuttavien toimenpiteiden toteuttamista olla yhteydessä rakennusvalvontaviranomaiseen.</p> <p>Ehdotetaan lisäystä: ja alueelliseen vastuumuseoon. Tällaisia toimenpiteitä ovat myös julkisivuille tai katteelle asennettavat aurinkopaneelit ja ilmalämpöpumput.</p>	<p>Lisäys lisätty §11 kohdalle.</p>
	<p>Saman kohdan soveltamisohje</p> <p>Ympäristökuvaltaan arvokkaita alueita ovat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt ja -maisemat.</p> <p>Ehdotetaan lisäystä: sekä paikallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt.</p>	<p>Lisätään lukuun §13</p>
<p>Hausjärven kunta 25.10.2022</p>	<p>Hausjärven kunnalla ei ole huomautettavaa Kärkölän rakennusjärjestysluonnoksesta KH 25.10.2022 § 159</p>	

Esittelijä	rakennustarkastaja Olli Vilén
Päätösehdotus	<p>Ympäristölautakunta lähettää rakennusjärjestyksen ehdotuksen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi. Kunnanhallituksen käsittely on 28.11.2022 ja kunnanvaltuuston kokous 12.12.2022. Rakennusjärjestys on tarkoitus tulla voimaan 1.2.2023.</p>
Päätös	<p>Rakennusjärjestysehdotukseen tehtiin seuraavat muutokset.</p> <p>Rakennusjärjestys 3 § Lisättiin yksimielisesti otsikko Rakennuksen kerros.</p> <p>Rakennusjärjestys 4 § Puheenjohtaja teki seuraavan vastaehdotuksen, jota Soile Laakso ja Juha-Matti Laiho kannattivat.</p> <p>Kaikkiin seuraaviin kohtiin, joissa on määritetty rajakoko, todetaan, mitä vaaditaan rajan ylä- ja alapuolella. Lisätään:</p> <ul style="list-style-type: none"> - grillikota / -katos yli 25 m² -R - yli 10 m² katokset yleensä (terassikatokset, polttopuukatokset, yms.) - T - jätekatos (alle 4 m²) - täytettävä etäisyys vaatimukset E - varastointisäiliö - siilo (maanpäällinen osaa alle 10 m³) - hankkeesta riippuen T/R - suurehko antenni (lautasantenni halkaisija yli 1,2 m) - hankkeesta riippuen

T/R

Puheenjohtajan vastaehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisättiin yksimielisesti seuraavaan kohtaan "ennen toimenpidettä":

E = ei valvontatoimenpiteitä, ilmoitettava kunnan rakennusvalvontaan eli lisäyksen jälkeen kuuluu seuraavasti:

E = ei valvontatoimenpiteitä, ilmoitettava ennen toimienpidettä kunnan rakennusvalvontaan

Rakennusjärjestys 21 §

Vimeisen kappaleen ensimmäinen lause "Tonttien välisen aidan..." muutettiin yksimielisesti "Tonttien välisen raja-aidan..."

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti edellä selostetuilla rakennusjärjestysehdoitukseen tehdyillä muutoksilla.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kunnanhallitus 28.11.2022 § 216
328/10.03.03/2022

Valmistelija

rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi, puh. 044-770 2049

Ympäristölautakunta käsitteli kokouksessaan 23.11.2022 § 73 rakennusjärjestysehdoitusta ja päätti lähettää rakennusjärjestysehdoituksen kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Esittelijä

pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan rakennusjärjestysehdoituksen Kärkölen kunnan rakennusjärjestykseksi.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ottaa tämän lisäasian käsittelyyn. Päättiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jakelu

rakennustarkastaja
Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto 12.12.2022 § 50
328/10.03.03/2022

Esittelijä

kunnanhallitus

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan rakennusjärjestysehdoituksen Kärkölen kunnan rakennusjärjestykseksi.

Päätös

Pormestari teki seuraavan vastaehdoituksen, jota Mari Raininko kannatti:

Kunnanvaltuusto palauttaa asian uuteen valmisteluun, koska valmistelu on keskeneräinen. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 6 §:n mukaan ehdotus rakennusjärjestykseksi on pidettävä kunnassa julkisesti nähtävänä vähintään 30 päivän ajan. Kunnan jäsenillä ja osallisilla on oikeus tehdä muistutus rakennusjärjestysehdotuksesta. Muistutus on toimitettava kunnalle ennen nähtävänäoloajan päättymistä. Nähtävälle asettamisesta ja oikeudesta muistutuksen tekemiseen on ilmoitettava niin kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan, jollei asian merkittävyys edellytä laajempaa tiedottamista. Rakennusjärjestysehdotuksesta on pyydetty lausunto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, maakunnan liitolta ja kunnalta, jonka alueiden käyttöön tai rakentamiseen rakennusjärjestys vaikuttaa.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Jakelu rakennustarkastaja
ympäristölautakunta
kunnanhallitus

Ympäristölautakunta 22.02.2023 § 19
328/10.03.03/2022

Valmistelija rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi, puh. 044-770 2049

Rakennusjärjestysehdotus oli nähtävänä kunnan yleisessä tietoverkossa 4.1.–10.2.2023 ja siitä kuulutettiin Hollolan Sanomissa 4.1.2023. Lausunnot pyydettiin toimittamaan 10.2.2023 mennessä.

Lausunnot ja mielipiteet on koottu seuraavaan taulukkoon.

Lausunnon antaja	huomio	kommentti
Päijät-Hämeen Pelastuslaitos	1§ Rakennusmääräyskokoelman määräykset menevät rakennusjärjestyksen edelle - esitys; ... voimassa olevat rakennusmääräykset, määräyksiä on useilta eri vuosilta	Suomen rakentamismääräyskokoelma on poistunut ja tilalle ovat tulleet tarkemmat asetukset.
	4§ Taulukko 2) Yleisörakennelma - katsomo -yleisötilaisuuden järjestämisessä voi tulla suurehkojen (esim. 100 henkilöä) katsomoiden (korkeus 3 m) rakentaminen vastaan, näistä olisi rakennusvalvonnan oltava tietoinen - tarvittaessa tarkastaa ne	Lisätty vaatimus rakennusluvasta suuria katsomoita varten.
	12§ Osoitenumero - mitä tarkoittaa 35 m, jos matkaa niin voisi jättää pois ja käyttöönottotarkastuksella todeta löytäisikö esim.	35m poistettu

	<p>ambulanssi kohteen asennetuoin opastein vai tarvitaanko lisäohjausta.</p> <p>- kaava-alueen ulkopuolella ei rakenneta tien tuntumaan, opastus liittymään on usein tarpeen</p> <p>12§ Osoitenumero erittäin tärkeä asia, sen sijaan valaistu numero esim. kohteissa joissa ei ole sähköä, valaistu numero voi olla haastavaa (etäisyys voinee vaihdella tapauskohtaisesti joten tarkkaa metrimäärää ei kannattaisi esittää mm. merkinnän koon tai peittävän kasvillisuuden vuoksi).</p> <p>Sen sijaan esim. kaava-alueella valaistut osoitenumerot voisivat olla vaateena.</p>	<p>Lisätty suositus valaistusta osoitenumeroista kaava-alueille</p>
	<p>14 § Sammutuslaitteistot, paloilmittimet... Lisätietoja</p> <p>Automaattinen paloilmittin on laitteisto, joka antaa ilmoituksen hätäkeskukseen alkavasta palosta sekä toimintavalmiutta vaarantavista vioista.</p> <p>Paloilmittin ei hätäkeskusyhteyttä antaa hälytyksen paikallisesti, laitteisto on valmistettu, automaattisen paloilmittimen tasoista, sertifioituista komponenteista.</p> <p>14 § Lisätietoja (tarkennus pelastuslaitoksen tekstiin)</p> <p>Paloilmittin:</p> <p>Paloilmittin on laitteisto, joka antaa automaattisesti ilmoituksen alkavasta palosta sekä toimintavalmiutta vaarantavista vioista hätäkeskukseen tai valvomoon.</p> <p>Automaattinen paloilmittin on laitteisto, joka antaa automaattisesti ilmoituksen hätäkeskukseen alkavasta palosta sekä toimintavalmiutta vaarantavista vioista.</p>	<p>Lisätty valvomo tekstiin ja tarkennus automaattisesta paloilmittimestä</p>
	<p>23§ Rakennuspaikka, oikeinkirjoitus kannattaa tarkastaa. Esim. palovaarallista rakennusta (viljankuivaamo on yhdyssana)</p>	<p>Korjattu sana</p>
	<p>45§ Maaperä ja pohjavedet; viittaus</p> <p>- Säteilyasetus 1512/1991 on kumoutunut</p>	<p>Lisätty uusi laki viittaukseen</p>
Hämeen ja Uudenmaan ELY-keskusten	<p>nähtävillä olevasta rakennusjärjestyksessä olisi hyvä korostaa voimassa olevaan rakennusjärjestykseen nähden muuttuvat asiakohdat</p>	<p>Rakennuksen järjestyksen pääasialliset muutokset aiempaan voidaan toimittaa lisänä nähtäväksi samaan aikaan rakennusjärjestyksen ehdotuksen kanssa.</p>
	<p>rakennusjärjestyksen liitteenä tulisi olla kartat, joissa esitetään RKY-alueet</p>	<p>Suunnittelutarve alueeseen ei ole tehty muutoksia, eikä sitä</p>

	<p>ja maakunnallisesti arvokkaat alueet, joihin rakennusjärjestyksessä viitataan</p> <p>Rakennusjärjestyksessä mainitut suunnittelutarvealueet jäävät edelleen puuttumaan lausunnolla olevasta aineistosta, joten aineistosta ei saa käsitystä esitetäänkö voimassa oleviin suunnittelutarvealueisiin muutosta. Rakennusjärjestyksen liitteiden tulee olla mukana hyväksyttävässä rakennusjärjestysehdotuksessa</p>	<p>ole tarkoitus muuttaa rakennusjärjestyksen teon yhteydessä. Kartat liitetään ehdotukseen nähtäväksi.</p>
	<p>5 § Luvussa todetaan, että ”olemassa olevan asuinrakennuksen samaan pihapiiriin kuuluvan puretun tai tuhoutuneen talousrakennuksen tilalle voidaan rakentaa uusi, jos rakennus muutoin täyttää rakennusjärjestyksen sille asettamat vaatimukset. Rakentaminen vaatii aina rakennusluvan”.</p> <p>ELY-keskus huomauttaa, että luvun tarkoitus ja tarve jää epäselväksi eikä asiasta käy ilmi, mihin viitataan lauseessa sanalla muutoin. Esitetty viittaus MRL 72 § ja 125 § tulisi asiakohdassa myös kirjoittaa auki.</p>	<p>Asia koskee enemmän rakennuksien sijaintia ja niille muodostunutta rakennuspaikkaa.</p> <p>Ei muutosta.</p>
	<p>§ 27 osalta esitetään tarkastettavaksi lausetta "Rataverkon etäisyydessä tulee ottaa huomioon etäisyyden lisäksi", tulisi olla "rataverkon läheisyydessä --".</p>	<p>Muutetaan rakennusjärjestykseen.</p>
Lahden museot	<p>Luku II, kohta 6 § (Rakennuksen sopeutuminen ympäristöön)</p> <p>1) Tekstissä on selkeästi tuotava esiin se, että sekä tunnetut että entuudestaan tuntemattomat muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain suojaamia ja myös se, että jos rakentamisen yhteydessä havaitaan merkkejä mahdollisesta muinaisjäännöksestä, on työt lain mukaan keskeytettävä ja ilmoitettava asiasta museoviranomaiselle (s. 12/43–13/43, kursivilla lisäykset):</p> <p>Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain rauhoittamia maaperässä säilyneitä rakenteita ja jälkiä ihmisen muinaisesta toiminnasta. Muinaisjäännösalueilla muinaisjäännökseen kajoaminen on kiellettyä ilman Museoviraston lupaa. Rakennushanketta suunniteltaessa</p>	<p>Lisätään:</p> <p>Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain rauhoittamia maaperässä säilyneitä rakenteita ja jälkiä ihmisen muinaisesta toiminnasta. Muinaisjäännösalueilla muinaisjäännökseen kajoaminen on kiellettyä ilman Museoviraston lupaa ja</p>

	<p>tulee selvittää lähiympäristön mahdolliset muinaisjäännökset ja hankkeen vaikutus niihin. Tiedot muinaisjäännöksistä löytyvät Museoviraston ylläpitämästä muinaisjäännösrekisteristä (www.kyppi.fi). Kiinteän muinaisjäännöksen ja sen suoja-alueen määrittelee museoviranomainen. Jos rakennuspaikalla tai sen läheisyydessä sijaitsee muinaisjäännös, tulee rakennushankkeeseen ryhtyvän hyvissä ajoin neuvotella museoviranomaisen kanssa maankäyttöä koskevista suunnitelmistaan ja pyytää suunnitelmista alueellisen vastuumuseon lausunto. Ennen rakentamiseen ryhtymistä ja rakentamisen aikana tulee toimia museoviranomaisen määrittelemällä tavalla.</p> <p>Muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain mukaisesti rauhoitettuja heti löytyessään ilman erillistä suojelupäätöstä. Jos sellaisellakin alueella, josta ei ole tiedossa kiinteitä muinaisjäännöksiä, rakentamisen yhteydessä havaitaan merkkejä mahdollisesta muinaisjäännöksestä, on työt lain mukaan keskeytettävä ja ilmoitettava asiasta museoviranomaiselle.</p>	<p>Muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain mukaisesti rauhoitettuja heti löytyessään ilman erillistä suojelupäätöstä. Jos sellaisellakin alueella, josta ei ole tiedossa kiinteitä muinaisjäännöksiä, rakentamisen yhteydessä havaitaan merkkejä mahdollisesta muinaisjäännöksestä, on työt lain mukaan keskeytettävä ja ilmoitettava asiasta museoviranomaiselle.</p>
	<p>2) Viittauksiin (s. 13/43) lisätään: MML 1 ja 14 §.</p>	<p>Lisätään rakennusjärjestykseen.</p>
	<p>3) Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaissa kulttuuriympäristöissä ja maisema-alueilla suunnittelunlähdekohtaisesti on otettava kulttuuriympäristön arvojen säilyttäminen. Valtakunnallisesti arvokkaita rakennettuja kulttuuriympäristöjä (www.rky.fi) ja maisema-alueita (www.ymparisto.fi/fiFI/Luonto/Maisemat/Arvokkaat_maisemaalueet) koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (MRL 22§, 24§). Maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja maisema-alueiden aluerajaukset on esitetty maakuntakaavassa ja ne on otettava huomioon toimenpiteitä toteutettaessa (MRL 32§, 118§, 139§). Kyseisille alueille kohdistuvat toimenpiteet ovat luvanvaraisia ja Päijät-Hämeen alueelliselle vastuumuseolle on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen.</p>	<p>Maankäyttö ja rakennuslaki tulee ottaa huomioon aina ennen rakennushankkeeseen ryhtymistä.</p> <p>Alueille lupaa haettaessa rakennusvalvonta on museoon yhteydessä tapauskohtaisesti.</p> <p>Ei muutosta rakennusjärjestykseen.</p>
	<p>4) Paikallisesti arvokkaissa kulttuuriympäristöissä ja inventoiduissa kohteissa suunnittelun lähtökohtana on kulttuuriympäristön paikallisen omaleimaisuuden säilyttäminen. Inventoiduista kohteista saa tietoa kunnasta tai Päijät-Hämeen alueellisesta vastuumuseosta. Alueilla, joissa inventoinnit eivät ole kattavia, on tarpeen tehdä lisäselvityksiä. Alueelliselle vastuumuseolle on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen. (MRL 118§, 139§)</p>	<p>Alueille lupaa haettaessa rakennusvalvonta on museoon yhteydessä tapauskohtaisesti.</p> <p>Ei muutosta rakennusjärjestykseen.</p>

	<p>5) Kunnan viranomaisen voi lupaa haettaessa edellyttää rakennuksen kulttuurihistoriallisten arvojen selvittämistä tai kuntoselvityksen laatimista. Kulttuurihistoriallisten arvojen tai kohteen kunnan selvittää alan asiantuntija. Päijät-Hämeen alueelliselle vastuumuseolle on varattava tilaisuus lausunnon antamiseen. (MRL 118§, 139§)</p>	<p>Maankäyttö ja rakennuslaki tulee ottaa huomioon aina ennen rakennushankkeeseen ryhtymistä.</p> <p>Alueille lupaa haettaessa rakennusvalvonta on museoon yhteydessä tapauskohtaisesti.</p> <p>Ei muutosta rakennusjärjestykseen.</p>
	<p>II luku 13 § Rakennuksen ja rakennetun ympäristön hoito ja valvonta sekä varastointi Kaavassa suojellulla tai muutoin arvokkaaksi arvioidulla alueella tulee ennen ympäristökuvaan vaikuttavien toimenpiteiden toteuttamista olla yhteydessä rakennusvalvontaviranomaiseen. Ehdotetaan lisäystä: ja alueelliseen vastuumuseoon. Tällaisia toimenpiteitä ovat myös julkisivuille tai katteelle asennettavat aurinkopaneelit ja ilmalämpöpumput.</p>	<p>Lisätään rakennusjärjestykseen teksti ja alueelliseen vastuumuseoon.</p> <p>julkisivuille tai katteelle asennettavat aurinkopaneelit ja ilmalämpöpumput on mainittu jo pykälässä (§)11</p>
	<p>Luku I, yleistä</p> <p>6) Lyhenteisiin (s.4/43) lisätään lyhenne MML ja selitys: Muinaismuistolaki (295/1963).</p>	<p>Lisätään rakennusjärjestykseen.</p>
Kärkölän ympäristöyhdistys ry	<p>Kärkölän kunnan rakennusvalvonta/ympäristölautakunta on 21.12.2022 kuulutuksella ilmoittanut; että "ehdotus rakennusjärjestykseksi pidetään julkisesti nähtävänä". Kärkölän kunnanvaltuusto on 12.12.2022/50 § päättänyt, että se palauttaa asian uuteen valmisteluun, koska valmistelu on keskeneräinen. Kärkölän rakennusvalvonnan/ympäristölautakunnan kuulutus on kunnanvaltuuston päätöksen vastainen.</p> <p>Kärkölän ympäristöyhdistys ry ei hyväksy menettelytapaa, jolla rakennusvalvonta/ympäristölautakunta sivuuttaa valtuuston päätöksen ja ilman osoitusta toimivallasta hyväksyy rakennusjärjestyksen nähtäville asetettavaksi.</p> <p>Lisäksi Kärkölän ympäristöyhdistys huomauttaa edelleen, että rakennusjärjestys tulee asettaa uudelleen nähtäville luonnoksena, joka on selkeä ja jossa ehdotetut muutokset esitetään avoimesti. Uuden luonnoksen valmistelussa tulee myös pyrkiä termien ja käsitteiden yhdenmukaisuuteen, asiakokonaisuuksien ja aiheiden huolelliseen otsikointiin.</p>	<p>Palaaminen luonnosvaiheeseen ei ole perusteltua.</p> <p>Kunnanvaltuusto on palauttanut asian valmisteluun päätöksellään 12.12.2022 ja kunnanhallitus on 19.12.2022 § 220 päättänyt panna täytäntöön kunnanvaltuuston kokouksen 12.12.2022 päätökset. Ympäristölautakunta on hyväksynyt ehdotuksen 23.11.2022 § 73 ja asian käsittelyä on jatkettu asian palauttamisen jälkeen virkavalmisteluna siten, että ehdotus on laitettu nähtäville 4.1.2023 - 10.2.2023.</p>

Orimattila kunta	Ei huomautettavaa.	
Päijät-Hämeen liitto	Ei huomautettavaa.	

Rakennusjärjestyksen viitetietojen päivitys on tehty voimassa olevien rakennuslakien ja asetusten mukaiseksi.

Esittelijä rakennustarkastaja Olli Vilén

Päätösehdotus Ympäristölautakunta toteaa, että rakennusjärjestysehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennusasetuksen 6 §:n mukaisesti julkisesti nähtävänä 4.1. - 10.2.2023 ja siitä on pyydetty tarvittavat lausunnot ja siitä on ollut mahdollisuus tehdä muistutuksia.

Ympäristölautakunta hyväksyy ehdotukseen tehdyt muutokset ja lausuntoihin sekä muistutukseen annetut kommentit.

Ympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus laittaa ehdotuksen uudelleen nähtäville, koska ehdotukseen on lausuntojen perusteella tehty muutoksia ja siihen liitetään tarvittava kartta-aineisto. Kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen rakennusjärjestys menee kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Kunnanhallitus 13.03.2023 § 57
328/10.03.03/2022

Valmistelija rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi, puh. 044-770 2049

Ympäristölautakunta käsitteli rakennusjärjestysehdotuksen muutokset 22.2.2023 kokouksessaan.

Ympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus laittaa ehdotuksen uudelleen nähtäville, koska ehdotukseen on lausuntojen perusteella tehty muutoksia ja siihen liitetään tarvittava kartta-aineisto. Kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen rakennusjärjestys menee kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Esittelijä pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää laittaa Kärkölen kunnan rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville yleiseen tietoverkkoon sekä pyytää tarvittavat lausunnot.

Nähtävillepanosta kuulutetaan Hollolan Sanomat -lehdessä, Kärkölen kunnan virallisella ilmoitustaululla sekä Kärkölen kunnan internet -sivuilla maankäyttö- ja rakennusasetuksen 6 §:n mukaisesti 22.3. - 28.4.2023.

Päätös	<p>Keskustelun kuluessa Mari Raininko esitti Juha-Matti Laihon ja Topias Rauhamaan kannattamana, että asia palautetaan ympäristölautakunnan valmisteluun rakennusjärjestysehdotuksen liitteenä olevan suunnittelutarvealuekartan osalta.</p> <p>Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selostuksen keskustelun kuluessa tehdystä ehdotuksesta, mikä hyväksyttiin ja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten on suoritettava äänestys.</p> <p>Puheenjohtaja esitti äänestyksen toimitettavaksi sähköisenä äänestyksenä, mikä hyväksyttiin ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat esittelijän esityksen hyväksymistä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Mari Rainingon esityksen hyväksymistä, äänestävät EI.</p> <p>Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä, äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä, annettiin 3 JAA-ääntä ja 6 EI-ääntä.</p> <p>Puheenjohtaja julisti kunnanhallituksen päätökseksi tulleen Mari Rainingon esityksen.</p>
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	rakennustarkastaja ympäristölautakunta
Ympäristölautakunta 19.04.2023 § 38 328/10.03.03/2022	
Valmistelija	ympäristösihteeri riitta.hyytiainen@karkola.fi puh. 044-770 2235
	<p>Suunnittelutarvealuekartta on laadittu uudestaan siten, että asemakaavoitetut alueet on rajattu suunnittelutarvealueiden ulkopuolelle. Muuten rajauksia ei ole muutettu.</p> <p>Suunnittelutarvealueiksi on osoitettu alueet, joilla sijainnin vuoksi on odotettavissa suunnittelua edellyttävää yhdyskuntakehitystä: taajamien kasvusuunnat, kyläalueet, kaavoittamattomat alueet, joille oletetaan kohdistuvan rakentamispaineita.</p> <p>Alueita ei ole erikseen nimetty, koska alueita on useita ja informaatio sisältyy itse karttarajauksiin.</p> <p>Suunnittelutarvealueet ovat voimassa 10 vuotta, ellei niitä erikseen muuteta esim. uuden rakentamislain vaikutusten johdosta.</p>
Esittelijä	rakennustarkastaja Olli Vilén
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus laittaa ehdotuksen uudelleen nähtäville 30 päivän ajaksi. Kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen rakennusjärjestys menee kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös	<p>Keskustelun kuluessa Juha-Matti Laiho esitti, että poistetaan suunnittelutarvealuekartasta seuraavat alueet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Savipakantien alue - Koukunmaan alue - Metsä-Marttilan alue. <p>Petri Pekkala ja Saku Uotila kannattivat esitystä.</p> <p>Keskustelun jatkuessa Saku Uotila esitti, että poistetaan suunnittelutarvealuekartasta Tienmutkan alueesta Nummi-Pekkalan tien saakka luoteiskärki.</p> <p>Lisäksi Juha-Matti Laiho esitti, että kun uusi rakentamislaki tulee voimaan vuonna 2025, suunnittelutarvealueet päivitetään rakennusjärjestyksen päivityksen yhteydessä.</p> <p>Edellä mainituilla muutoksilla päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.</p>
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Kunnanhallitus 08.05.2023 § 96 328/10.03.03/2022	
Valmistelija	<p>rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi, puh. 044-770 2049</p> <p>Ympäristölautakunta hyväksyi rakennusehdotukseen tehdyt muutokset ja lausuntoihin sekä muistutukseen annetut kommentit 22.2.2023 kokouksessaan. Lisäksi lautakunta esitti kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus laittaa ehdotuksen uudelleen nähtäville.</p> <p>Kunnanhallitus päätti palauttaa päätöksellään 13.3.2023 § 57 rakennusjärjestysehdotuksen liitteenä olevan suunnittelutarvealuekartan ympäristölautakunnan valmisteluun.</p> <p>Ympäristölautakunta hyväksyi rakennusjärjestysehdotuksen liitteenä olevan suunnittelutarvealuekartan muutokset 19.4.2023 kokouksessaan.</p> <p>Ympäristölautakunta esittää kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus laittaa ehdotuksen liitteineen uudelleen nähtäville, koska ehdotukseen on lausuntojen perusteella tehty muutoksia ja siihen on liitetty tarvittava päivitetty kartta-aineisto. Kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen rakennusjärjestys menee kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.</p>
Esittelijä	pormestari Markku Koskinen
Päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus päättää laittaa Kärkölän kunnan rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville yleiseen tietoverkkoon sekä pyytää tarvittavat lausunnot.</p> <p>Nähtävillepanosta kuulutetaan Hollolan Sanomat -lehdessä, Kärkölän kunnan virallisella ilmoitustaululla sekä Kärkölän kunnan internet -sivuilla maankäyttö- ja rakennusasetuksen 6 §:n mukaisesti 13.5. - 19.6.2023.</p>

Päätös Topias Rauhamaa esitti, että poistetaan suunnittelutarvealuekartasta vielä seuraavat alueet:

- Maavehmaan alue
- Jerikon alue
- Nummenkulman alue
- Lapinnummen alue
- Iinijärven alue.

Edellä mainituilla suunnittelutarvealuekartan muutoksilla päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Jakelu rakennustarkastaja
ympäristölautakunta

Kunnanhallitus 14.08.2023 § 146
328/10.03.03/2022

Valmistelija rakennustarkastaja olli.vilen@karkola.fi, puh. 044-770 2049

Kunnanhallitus päätti 8.5.2023 laittaa Kärkölen kunnan rakennusjärjestysehdotuksen nähtäville yleiseen tietoverkkoon sekä pyytää tarvittavat lausunnot.

Nähtävillepanosta kuulutettiin Hollolan Sanomat -lehdessä, Kärkölen kunnan virallisella ilmoitustaululla sekä Kärkölen kunnan internet -sivuilla maankäyttö- ja rakennusasetuksen 6 §:n mukaisesti 13.5. - 19.6.2023.

Määräaikaan mennessä 19.6.2023 saapui 1 mielipide ja 2 muistutusta.

Muistutus Kärkölen ympäristöyhdistys 19.6.2023	Kärkölen ympäristöyhdistys on aiemmin lausunut luonnoksista seuraavaa: <ul style="list-style-type: none">- Uudistuksen tavoite on epäselvä. Vastineena on lausuttu, että ”merkittävin muutos entiseen on siihen tehty rakenteellinen muutos”. Tämä ei ole riittävä vastaus. Myös ELY-keskus on esittänyt, että ”rakennusjärjestyksessä korostettaisiin voimassa olevaan rakennusjärjestykseen nähden muuttuvat kohdat”. Luvattua aineistoa ei ole ”toimitettu lisänä nähtäväksi samaan aikaan rakennusjärjestyksen ehdotuksen kanssa”. Tehtyjä muutoksia ei ole korostettu eikä perusteltu.	Kärkölen kunnan rakennusjärjestyksen päivittämisen perusteet on esitetty ympäristölautakunnan kokouksessa 15.6.2022, eikä niitä kirjata erikseen järjestyksessä. Uusi rakennusjärjestys on muutettu noudattamaan nykyistä lainsäädäntöä. Vanha rakennusjärjestys on vuodelta 2013.
	Kärkölen ympäristöyhdistyksen muistutus rakennusjärjestysehdotuksesta: <ul style="list-style-type: none">- Rakennusjärjestyksen tehtävä jää epäselväksi. Miten erottuu paikallisista oloista johtuvat	

	<p>määräykset ja ohjeet muun lainsäädännön määräyksistä? Mistä asioista rakennusjärjestyksessä tosiasiallisesti määrätään? Miksi näihin asioihin on tehty muutoksia, vaikka väitetään, ettei muutoksia ole tehty.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tavoite ”Määräyksillä pyritään edistämään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurillisesti kestävä kehitystä” ei näy maankäyttöä ja rakentamista koskevissa määräyksissä ja rajoitusten höllentämisissä. Rajoitusten lieventäminen on vahvasti ristiriidassa edellä kuvatun tavoitteen kanssa. 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Esityksen mukaan suunnittelutarvealueeksi määritellään sirpaleisia alueita ympäri kuntaa. Mukana on paljon alueita, joiden maankäyttö ei edellytä erityisiä toimenpiteitä kuten teiden, vesijohdon tai viemärin rakentamista taikka vapaa-alueiden järjestämistä. Toisaalta merkittäviä alueita puuttuu listauksesta, kuten Valkjärven ympäristö. Ympäristöyhdistys esittää, että suunnittelutarvealueeksi määritellään asemakaava-alueita ympäröivät alueet; Lappilassa ja Kirkonkylällä kilometrin etäisyydellä ja Järvelän asemakaava-alueita ympäröivän alueen leveys tulee olla kaksi kilometriä. Muut alueet voi poistaa. 	<p>Ympäristölautakunta ei ole lisännyt, mutta poisti joitain suunnittelutarvealueita kokouksessa 19.4.2023. Myös kunnanhallitus poisti joitain suunnittelutarvealueita 8.5.2023 kokouksessa.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Esitys rajoitusten höllentämiseksi (23 § Rakennuspaikka) johtaa luvanvastaisen toiminnan normalisointiin ja siten ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurillisesti kestävämpään kehitykseen. 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Voimassa olevan rakennusjärjestyksen kappale 6.1 Maatilarakentaminen tai siihen verrattava rakentaminen tulee palauttaa/lisätä omana otsikkonaan seuraavilla määräyksillä; <ul style="list-style-type: none"> - Vähintään 5 hehtaarin suuruiselle, maatalouskäytössä olevalle maatilalle saan estämättä, mitä tämän rakennusjärjestyksen luvussa ”Rakentaminen asemakaava-alueen ulkopuolella” on rakennusten tai asuntojen lukumäärästä määrätty, rakentaa talouskeskuksen yhteyteen tarpeellisia asuinrakennuksia ja siihen sopeutuvia maatilamatkailua palvelevia rakennuksia. Rakentaminen voi edellyttää suunnittelutarveratkaisua ja/tai poikkeamislupaa. - Ammattimaisessa tai muutoin laajamittaisessa seura-, harrastus- tai 	<p>Maatilarakentamista ja eläintenpitoa koskevat määräykset sisältyvät jo rakennusjärjestysehdotuksen 23 §. Rakennuspaikkamuistutus ei edellytä muutosta ehdotukseen.</p>

hyötyeläinten pidossa tulee kiinteistön koon olla riittävä ja paikan muutoinkin tarkoitukseen sopiva.

- Alle 2 hehtaarin kiinteistölle ei saa sijoittaa hevostallia tai muuta vastaavaa eläinsuojaa. Alle 5 hehtaarin kiinteistöille ei saa sijoittaa yritystoimintaan käytettävää hevos- tai ponitallia.
- 2 hehtaarin kiinteistöllä saa pitää enintään kolmea hevosta ja kiinteistön pinta-alaa tulee suurentaa 0,5 hehtaaria kutakin seuraavaa hevosta kohden. Kiinteistöllä tulee voida osoittaa hevosille tai muille eläimille riittävät ulkotarha- ja laidunalueet.
- Eläinsuojarakennukset tulee sijoittaa tilan alueelle siten, että naapureiden asuinrakennuksiin jää riittävä suojaetäisyys.
- Hevos- tai ponitalli, lantala ja ulkotarha tulee sijoittaa riittävän etäälle, kuitenkin vähintään 50 metrin päähän naapurikiinteistön rajasta silloin, kun naapurikiinteistöllä on rajan tuntumassa asutusta, päiväkotia, koulu, puisto tai vastaava tai jos naapurikiinteistö on osoitettu tällaiseen tarkoitukseen. Vastaavasti ratsastuskentän vähimmäisetäisyys on 20 metriä ja laitumen 10 metriä naapurin kiinteistöstä. Etäisyyden riittävyttä arvioitaessa tulee ottaa huomioon paikalliset maasto-, maisema- ja rakentamisolosuhteet siten, ettei naapurikiinteistölle ja ympäristölle aiheudu haittaa. Pintavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi jaloittelun tai ulkotarhan vähimmäisetäisyys valtaojaan on 10 metriä ja vesistöön 50 metriä. Suojaetäisyys talousvesikaivoon on 50 metriä.
- Uusien kotieläinsuojien, eläinten jaloittelun alueiden, ulkotarhojen ja lantavarastojen rakentaminen I ja II-luokan pohjavesialueilla voi tulla kyseeseen vain erityisin perustein ja pohjaveden pilaantumisvaaraan estävin toimenpitein.
- Ympäristöviranomaiselta on selvitettävä ympäristöluvan tarve. Rakennusjärjestyksen eläintenpitoa koskevat määräykset ovat

	<p>väistyviä, mikäli toiminnalta edellytetään ympäristölupaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eläinten pidossa on erityisesti otettava huomioon eläinsuojelulain säännökset. <p>Kärkölän ympäristöyhdistys ihmettelee, miksi Kärkölässä ehdotetaan sallittavaksi tätä huonommat olosuhteet kotieläimille (hevoset, ponit) ja rasitusta luontoon vähätellään.</p> <p>Rakennusjärjestysehdotusta ei tule hyväksyä tekemättä edellä kuvattuja korjauksia.</p>	
<p>Mielipide 14.5.2023</p>	<p>Talvella velvollisuuksiini ei kuulu aurakuskin tekemisten poisto tontin sisäänkäynnin kohdalla, vaan aurakuskille. Hänen pitää aurata pois tontin sisäänkäynnin eteen aauraamassa lumet ja jäät, jotta pelastushlöstö pääsee tarvittaessa pihaan. Itsehän en välttämättä ole paikalla. Pelastuslaki 11 pykälä. Autostani hajosi viimeksi menneenä talvena pakoputkisto aurakuskin tekemisen seurauksena, voisoin halutessani veloittaa kustannukset teiltä ja te aurakuskilta. Eli esitän nyt ainakin tuosta eriävän mielipiteen, loppuja en voinut sattuneesta syystä lukea.</p>	<p>Lumien auraus ei kuulu rakennusvalvonnan piiriin, joten aurausasiaa ei käsitellä rakennusjärjestyksessä.</p>
<p>Suomen Luonnonsuojeluliiton Etelä-Hämeen piiri, muistutus 19.6.2023</p>	<p>Suomen Luonnonsuojeluliiton Etelä-Hämeen piiri esittää seuraavat muutosehdotukset Kärkölän kunnan uuteen rakennusjärjestykseen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rakennusjärjestyksessä on oltava erilliset luvut lomarakennusten muuttamisesta asuinrakennuksiksi sekä maanrakentamisesta. Kärkölässä on huomattavasti lomarakennuksia sekä maatiloja, joten ei mitenkään ole perusteltua, että näiden huomioiminen rakennusjärjestyksessä jäisi pelkkiin sivuhuomautuksiin (lomarakennusten muuttaminen vakituiseksi asuinrakennuksiksi 4§, maanrakentaminen 23 §). - Maanrakentamisessa täytyy huomioida tämänhetkistä ehdotusta paremmin eläinsuojelu- ja ympäristönsuojelulait sekä -asetukset. Niiden huomiotta jättäminen ei edistä kunnan kestäväää strategiaa. 	<p>Maanrakentamista ja eläintenpitoa koskevat määräykset sisältyvät jo rakennusjärjestysehdotuksen 23 §. Rakennuspaikka-muistutus ei edellytä muutosta ehdotukseen.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Rantarakentamista koskevassa luvussa (26 §) tulee määritellä tarkemmin, mikä lainsäädännöllisesti on ranta-alue: ranta-alue on alue, jonka vaikutukset ulottuvat vesistöön. Kyseessä on siis laajempi alue, mitä tavallinen kansalainen arjessa mieltää, ja siksi sen tulee käydä ilmi rakennusjärjestyksessä. 	<p>Rantarakentamista koskeva teksti on jo rakennusjärjestyksessä § 3.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Poikkeusten myöntäminen (47 §) edellyttää viittausta lakien noudattamiseen; pelkkä hallinto- ja delegaatiomatrissi ei voi ohittaa lakia. 	Vähäisen poikkeamisen myöntäminen ja poikkeamisluvan myöntäminen ovat eri asia.
	<ul style="list-style-type: none"> - Suunnittelutarvealuekartan yhteyteen tarvitaan selostus, miksi nämä alueet ovat valikoituneet, jotta kunnan rakennusstrategia avautuu myös tavalliselle kuntalaiselle. 	Ympäristölautakunta ei ole lisännyt, mutta poisti joitain suunnittelutarvealueita kokouksessa 19.4.2023. Myös kunnanhallitus poisti joitain suunnittelutarvealueita 8.5.2023 kokouksessa.
	<ul style="list-style-type: none"> - Lopuksi Suomen Luonnonsuojeluliiton Etelä-Hämeen piiri haluaa kiittää Kärkölen kuntaa siitä, että rakennusjärjestystä päivitetään paikalliset olot paremmin huomioiden sekä turhaa byrokratiaa karsien siellä, missä siitä ei aiheudu uhkaa luonnolle, ympäristölle ja ihmisille. 	

Esittelijä pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus toteaa, että rakennusjärjestysehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennusasetuksen 6 §:n mukaisesti julkisesti nähtävänä 13.5. - 19.6.2023 ja siitä on pyydetty tarvittavat lausunnot ja siitä on ollut mahdollisuus tehdä muistutuksia.

Kunnanhallitus hyväksyy muistutuksista annetut kommentit ja toteaa, että muistutukset eivät ole edellyttäneet muutoksia.

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen Kärkölen kunnan rakennusjärjestykseksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Kunnanvaltuusto 25.09.2023 § 39
328/10.03.03/2022

Esittelijä kunnanhallitus

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan rakennusjärjestysehdotuksen Kärkölen kunnan rakennusjärjestykseksi.

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Muutoksenhaku	Kunnallisvalitus, Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Jakelu	rakennustarkastaja ympäristölautakunta
Liitteet	Liite1 Ehdotus rakennusjärjestykseksi Liite2 Rky- ja maakunnallisesti arvokkaat alueet 2023 Liite3 Kärkölä suunnittelutarvealueet 2023

Kunnanhallitus	§ 149	14.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 40	25.09.2023

Eronpyyntö luottamustehtävistä ja täydennysvaali, Markkola Max

Kunnanhallitus 14.08.2023 § 149
322/00.00.01/2023

Valmistelija kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi puh. 044-770 2206

Varavaltuutettu Max Markkola pyytää eroa 19.7.2023 päivätyllä kirjeellä kaikista kunnan luottamustehtävistä paikkakunnalta poismuuton vuoksi.

Kuntalain § 70 mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Vaalilain 93 § mukaan, jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi, kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntalain 17 §:n mukaisesti. Keskustan valtuustoryhmällä on kaksi (2) valtuutettua, joten varavaltuutettujakin tulisi määrätä kaksi.

Tasa-arvolain 4 a §:n mukaan kunnallisissa toimielimissä, lukuun ottamatta kunnanvaltuustoa, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Esittelijä pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää myöntää eron liikuntatoimikunnan jäsenyydestä Max Markkolalle.

Lisäksi kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että paikkakunnalta poismuuton vuoksi kunnanvaltuusto:

1. myöntää eron Max Markkolalle valtuuston 2. varavaltuutetun tehtävästä,
2. myöntää eron teknisen lautakunnan varajäsenyydestä,
3. valitsee uuden teknisen lautakunnan henkilökohtaisen varajäsenen Raila Lindholmille Max Markkolan tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi 2023 - 2025,
4. valtuuston puheenjohtaja pyytää keskusvaalilautakuntaa määräämään uuden 2. varavaltuutetun.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Kunnanvaltuusto 25.09.2023 § 40
322/00.00.01/2023

Esittelijä kunnanhallitus

Päätösehdotus Paikkakunnalta poismuuton vuoksi kunnanvaltuusto:

1. myöntää eron Max Markkolalle valtuuston 2. varavaltuutetun tehtävästä,
2. myöntää eron teknisen lautakunnan varajäsenyydestä,
3. valitsee uuden teknisen lautakunnan henkilökohtaisen varajäsenen Raila Lindholmille Max Markkolan tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi 2023 - 2025,
4. valtuuston puheenjohtaja pyytää keskusvaalilautakuntaa määräämään uuden 2. varavaltuutetun.

Päätös Kunnanvaltuusto päätti:

1. myöntää eron Max Markkolalle kunnanvaltuuston 2. varavaltuutetun tehtävästä
2. myöntää eron teknisen lautakunnan varajäsenyydestä
3. valita teknisen lautakunnan varajäseneksi Raila Lindholmille Jussi Seppälän jäljellä olevaksi toimikaudeksi 2023 - 2025.
4. valtuuston puheenjohtaja pyytää keskusvaalilautakuntaa määräämään uuden 2. varavaltuutetun.

Muutoksenhaku Kunnallisvalitus, Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Jakelu Max Markkola
Tekninen lautakunta
valittu
Keskusvaalilautakunta

Kunnanhallitus	§ 151	14.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 41	25.09.2023

Lisämäärärahan myöntäminen ympäristösihteerin perehdytysjaksoon vuodelle 2023

Kunnanhallitus 14.08.2023 § 151
314/02.02.00/2022

Valmistelija ympäristösihteerri riitta.hyytiainen@karkola.fi puh. 044-770 2235

Nykyinen ympäristösihteerri eläköityy virastaan 1.1.2024. Viranhoidon sujuvuuden varmistamiseksi on tarkoituksenmukaista antaa uudelle viranhaltijalle mahdollisuus määräaikaiseen perehdytysjaksoon nykyisen viranhaltijan ohjauksessa. Perehdytyksen tarve riippuu valitun henkilön kokemuksesta, mutta tarkoituksena on, että perehdytysjakso olisi 2.10.2023-31.12.2023 välisenä aikana. Yhteistä perehdytysaikaa jää noin puolitoista kuukautta ennen kuin nykyinen viranhaltija siirtyy lomien kautta eläkkeelle, minkä jälkeen uusi viranhaltija jatkaisi itsenäisesti vuoden loppuun. Ympäristölautakunnan talousarvioon ei ole varattu määrärahaa perehdytysjaksoon. Perehdytysjakson palkaksi on suunniteltu 2750 euroa ja lisäksi mahdolliset lisät. Kokonaisarvio on 12 000 euroa pakollisine sotyym. maksuineen.

Esittelijä pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle 12 000 euron suuruisen lisämäärärahan hyväksymistä ympäristötoimen vuoden 2023 talousarvioon uuden viranhaltijan perehdytysjakson palkkakustannuksiin.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Jakelu ympäristösihteerri

Kunnanvaltuusto 25.09.2023 § 41
314/02.02.00/2022

Esittelijä kunnanhallitus

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto päättää myöntää 12 000 euron suuruisen lisämäärärahan ympäristötoimen vuoden 2023 talousarvioon uuden viranhaltijan perehdytysjakson palkkakustannuksiin.

Päätös	Keskustelun kuluessa Matti Sallila esitti, että asia palautetaan valmisteluun. Vastaesitystä ei kannatettu.
	Puheenjohtaja julisti kunnanvaltuuston päätökseksi tulleen kunnanhallituksen esityksen.
Muutoksenhaku	Kunnallisvalitus, Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Jakelu	ympäristölautakunta ympäristösihteeri

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	§ 72	24.08.2023
Kunnanhallitus	§ 168	28.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 42	25.09.2023

Lisämäärärahan myöntäminen perusopetukseen valmistavan opetuksen toisen opettajan palkkakustannuksiin vuodelle 2023

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 24.08.2023 § 72
383/12.00.00/2022

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmän perustaminen ja perusopetuksen lukuvuoden 2023-2024 tuntikehyksen laajentaminen

Valmistelija sivistysjohtaja petri.kakonen@karkola.fi puh. 044-770 2130

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmässä on järjestetty opetusta lukuvuoden alusta alkaen yhden opettajan toimesta. Ryhmäkoko on kasvanut 16.3.2023 ennakkotiedon (8 oppilasta) jälkeen siten, että se on tällä hetkellä 13 oppilasta. Opetuksen järjestämisen kannalta on haastavaa, että oppilaiden vuosiluokkajakauma on laajin mahdollinen (1-9 lk:t). Opetushallitus suosittelee, että valmistavan opetuksen ryhmäkoko ei ylitä 8-10 oppilasta. Laskennallisesti valtion kunnalle maksama kotikuntakorvaus kattaa valmistavan opetuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset täysimääräisesti, mikäli opetusryhmässä on vähintään 7 oppilasta. Valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä. Opetusryhmät muodostetaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että ryhmäjako edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä sekä varmistaa opetussuunnitelman mukaisten ja oppilaiden omissa opinto-ohjelmissä asetettujen tavoitteiden saavuttamisen. Tällä hetkellä käytävissä olevan oppilasmäärätiedon ja Ukrainan tilanteesta saadun tiedon perusteella on perusteltua muodostaa kaksi erillistä, opetuksen järjestämisen kannalta tarkoituksenmukaisesti muodostettua opetusryhmää valmistavaan opetukseen. Opetuksen järjestämisen tarve on arvioitavissa uudelleen ennen syyslukukauden päättymistä.

Perusopetuksen valmistavaan opetukseen tarkoitettu valtionosuusrahoitus maksetaan kunnalle varainhoitovuotta seuraavaa vuotta seuraavana vuonna varainhoitovuoden lopun (31.12.) läsnäolotietojen perusteella.

Esittelijä sivistysjohtaja Petri Käkönen

Päätösehdotus Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää perustaa perusopetukseen valmistavaan opetukseen toisen opetusryhmän opetukseen ilmoitettujen oppilaiden määrään perustuen 1.10.2023 alkaen ja laajentaa perusopetuksen lukuvuoden 2023-2024 tuntikehystä 24 vuosiviikkotunnilla opetuksen

järjestämiseksi. Lautakunta päättää esittää kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuustolle 12 500 euron suuruisen lisämäärärahan kohdentamista valmistavan opetuksen toisen opettajan palkkakustannuksiin ajalle 1.10.-31.12.2023.

Päätös

Sivistysjohtaja teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää perustaa perusopetukseen valmistavaan opetukseen toisen opetusryhmän opetukseen ilmoitettujen oppilaiden määrään perustuen 4.9.2023 alkaen ja laajentaa perusopetuksen lukuvuoden 2023-2024 tuntikehystä 24 vuosiviikkotunnilla opetuksen järjestämiseksi. Lautakunta päättää esittää kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuustolle 16 500 euron suuruisen lisämäärärahan kohdentamista valmistavan opetuksen toisen opettajan palkkakustannuksiin ajalle 4.9.-31.12.2023.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä muutetun päätösehdotuksen. Päätös tarkastettiin kokouksessa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Jakelu

kunnanhallitus
rehtori

Kunnanhallitus 28.08.2023 § 168
314/02.02.00/2022

Valmistelija

sivistysjohtaja petri.kakonen@karkola.fi puh. 044-770 2130

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmässä on järjestetty opetusta lukuvuoden alusta alkaen yhden opettajan toimesta. Ryhmäkoko on kasvanut 16.3.2023 ennakkotiedon (8 oppilasta) jälkeen siten, että se on tällä hetkellä 13 oppilasta. Opetuksen järjestämisen kannalta on haastavaa, että oppilaiden vuosiluokkajakauma on laajin mahdollinen (1 - 9 lk:t). Opetushallitus suosittelee, että valmistavan opetuksen ryhmäkoko ei ylitä 8 - 10 oppilasta.

Valtion kunnalle maksama kotikuntakorvaus kattaa valmistavan opetuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset kiinteistön sisäisiä vuokria lukuunottamatta, mikäli kahdessa opetusryhmässä on vähintään 13 oppilasta.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti 24.8.2023 (§ 72) kokouksessaan perustaa perusopetukseen valmistavaan opetukseen toisen opetusryhmän opetukseen ilmoitettujen oppilaiden määrään perustuen 4.9.2023 alkaen ja laajentaa perusopetuksen lukuvuoden 2023 - 2024 tuntikehystä 24 vuosiviikkotunnilla opetuksen järjestämiseksi.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta esittää kunnanhallituksen kautta kunnanvaltuustolle 16 500 euron suuruisen lisämäärärahan kohdentamista valmistavan opetuksen toisen opettajan palkkakustannuksiin ajalle 4.9.-31.12.2023.

Esittelijä

pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle 16 500 euron suuruisen lisämäärärahan hyväksymistä sivistystoimen vuoden 2023 talousarvioon valmistavan opetuksen toisen opettajan palkkakustannuksiin ajalle 4.9. – 31.12.2023.

Päätös Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ottaa tämän lisäasian käsittelyyn.
Päätettiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Kunnanvaltuusto 25.09.2023 § 42
314/02.02.00/2022

Esittelijä kunnanhallitus

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä 16 500 euron suuruisen lisämäärärahan sivistystoimen vuoden 2023 talousarvioon valmistavan opetuksen toisen opettajan palkkakustannuksiin ajalle 4.9. - 31.12.2023.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Kunnallisvalitus, Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Jakelu sivistysjohtaja
rehtori
talouspäällikkö
Provincia

Strategiatoimikunta	§ 3	21.06.2023
Kunnanhallitus	§ 153	14.08.2023
Kunnanvaltuusto	§ 43	25.09.2023

Omistajapolitiikka ja konserniohje

Strategiatoimikunta 21.06.2023 § 3
99/00.01.02/2023

Valmistelija pormestari markku.koskinen@karkola.fi puh. 045 160 4164

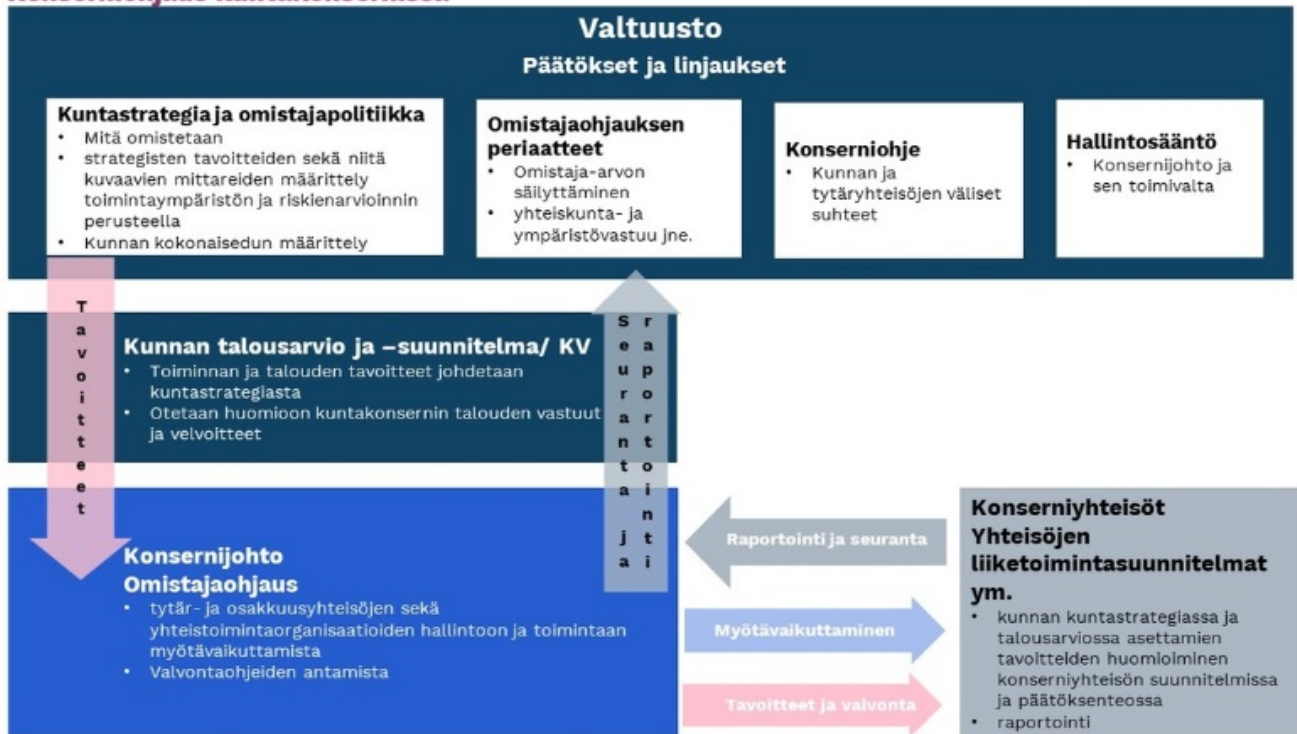
Omistajapolitiikka on osa valtuuston hyväksymää kuntastrategiaa, joka on kunnan keskeinen johtamisen väline. Omistajapolitiikalla linjataan muun muassa missä yhteyksissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana ja mitä kunta omistajuudeltaan tavoittelee.

Omistajapoliittisten linjausten tarkoituksena on tukea kunnan strategian toteutusta. Periaatteissa määritellään kunnan pääoman ja eri omaisuuserien omistukseen, hankintaan ja käyttöön liittyvän päätöksenteon periaatteet. Linjausten tavoitteena on turvata päätöksenteon järjestelmällisyys, pitkäjänteisyys ja tämän seurauksena pääomien tehokas käyttö sekä kuntakonsernin kokonaisuus.

Omistajapolitiikka on kunnan johtamisen väline. Se luo puitteet kunnan menestykselliselle toiminnalle. Omistajapoliittisissa linjauksissa määritellään kunnan periaatteet omistajana, mitä kunta omistaa, millaisia tavoitteita omistukselle asetetaan ja kuka omaisuuden arvosta ja käytöstä vastaa sekä miten omistajapolitiikan seuranta ja valvonta on järjestetty. Lisäksi periaatteissa voidaan linjata kuntakonsernin kannalta merkittäviä investointeja ja niiden rahoitusta sekä konsernirakenteen kehittämistä. Periaatteet on tarkoitettu ohjeeksi kunnan päätöksentekijöille ja henkilöstölle, tytä- ja osakkuusyhteisöille sekä kuntayhtymille ja säätiöille tulevien päätösten tueksi. Tytäryhteisöille on perusteltua asettaa omistajapoliittisissa linjauksissa selkeät ja mitattavat toimintaa kuvaavat pitkän tähtäimen tavoitteet, joita täsmentyvät talousarviossa asetettavina vuosikohtaisina tavoitteina ainakin keskeisimpien tytäryhteisöjen osalta. Tytäryhteisöllä tulisi olla aina jokin kunnan toimintaan liittyvä strateginen tavoite. Omistajapoliittiset linjaukset voidaan jakaa yleisiin ja yhteisökohtaisiin linjauksiin.

Kun valtuusto on hyväksynyt omistajapoliittiset linjaukset, hyväksytyt omistajapolitiikan on konkretisoiduttava kunnan päätöksenteossa kaikilla tasoilla. Linjausten toteutumista on seurattava ja toimialueiden ja yksiköiden on raportoitava linjausten toteutumisesta omassa toiminnassaan. Omistajapolitiikan ja siihen perustuvan tytäryhtiöiden omistajaohjauksen toteuttamisesta vastaa kuntalain 48 §:n mukaan konsernijohto.

Konserniohjaus kuntakonsernissa

Päätösehdotus

Strategiatoimikunta esittää kunnanhallitukselle liitteenä olevan omistajapolitiikan ja konserniohjeen käsittelyä ja ohjaamista edelleen valtuuston päätettäväksi.

Päätös

Strategiatoimikunta päätti esittää kunnanhallitukselle liitteenä olevan omistajapolitiikan ja konserniohjeen käsittelyä ja ohjaamista edelleen valtuuston päätettäväksi.

Kunnanhallitus 14.08.2023 § 153
99/00.01.02/2023

Valmistelija

pormestari markku.koskinen@karkola.fi puh. 045 160 4164

Omistajapolitiikka on osa valtuuston hyväksymää kuntastrategiaa, joka on kunnan keskeinen johtamisen väline. Omistajapolitiikalla linjataan muun muassa missä yhteyksissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana ja mitä kunta omistajuudeltaan tavoittelee. Se luo puitteet kunnan menestykselliselle toiminnalle. Omistajapoliittisissa linjauksissa määritellään kunnan periaatteet omistajana, mitä kunta omistaa, millaisia tavoitteita omistukselle asetetaan ja kuka omaisuuden arvosta ja käytöstä vastaa sekä miten omistajapolitiikan seuranta ja valvonta on järjestetty.

Kun kunnanvaltuusto on hyväksynyt omistajapoliittiset linjaukset, hyväksytyn omistajapolitiikan on konkretisoiduttava kunnan päätöksenteossa kaikilla tasoilla. Linjausten toteutumista on seurattava ja toimialueiden ja yksiköiden on raportoitava linjausten toteutumisesta omassa toiminnassaan. Omistajapolitiikan ja siihen perustuvan tytäryhtiöiden omistajaohjauksen toteuttamisesta vastaa kuntalain 48 §:n mukaan konsernijohto.

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa sekä muiden tytäryhteisöjen vastaavissa toimielimissä.

Konserniohjeen hyväksyy kunnanvaltuusto.

Strategiatoimikunta päätti kokouksessaan 21.6.2023 esittää kunnanhallitukselle liitteenä olevan omistajapolitiikan ja konserniohjeen käsittelyä ja ohjaamista edelleen valtuuston päätettäväksi.

Esittelijä	pormestari Markku Koskinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan: <ol style="list-style-type: none">1. omistajapolitiikan2. konserniohjeen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Lisäksi kunnanhallitus päätti valtuuttaa kansliapäällikön tekemään teknisiä muutoksia.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Kunnanvaltuusto 25.09.2023 § 43 99/00.01.02/2023	
Esittelijä	kunnanhallitus
Päätösehdotus	Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan: <ol style="list-style-type: none">1. omistajapolitiikan2. konserniohjeen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Muutoksenhaku	Kunnallisvalitus, Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Jakelu	toimialajohtajat pormestari
Liitteet	Liite4 Omistajapolitiikka

Liite5 Kärkölän kunnan konserniohje

Kunnanhallitus	§ 172	18.09.2023
Kunnanvaltuusto	§ 44	25.09.2023

Kärkölen kunnan talouden osavuositarkastus 1.1. - 30.6.2023

Kunnanhallitus 18.09.2023 § 172
188/02.02.02/2023

Valmistelija kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi, puh. 044-770 2206
taluspäällikkö markus.saarikivi@karkola.fi, puh. 044-770 2113

Liitteenä on osavuositarkastus, joka sisältää tuloslaskelman, käyttötalouden, investointiosan ja sitovien tavoitteiden toteutumisen ajalta 1.1. – 30.6.2023. Tuloslaskelma ja investointiosa sisältävät myös tilinpäätösnäytteen.

Tilikauden tulos on kesäkuun lopussa 585 000 euroa ylijäämäinen.

Toimintatuottojen toteutuma on 50,7 % ja toimintakulujen 52,7 %.

Kesäkuun lopun ennusteen mukaan Kärkölen kunnalle tänä vuonna tilitettävät verotulot ylittyvät talousarvion tasosta noin 910 000 euroa. Valtionosuuksien arvioidaan ylittävän noin 18 670 euroa talousarvion tasosta.

Verotulojen kertymä 30.6.2023 on 5 960 788 euroa, joka on 61,2 % talousarviosta ja 55,9 % tilinpäätösnäyttestä. Verotuloja on kertynyt hyvin. Edelliseen vuoteen verrattuna verotulot ovat pudonneet huomattavasti, mutta eroa selittää hyvinvointialueuudistus, jonka myötä kunnan verotulot pienenevät tuloveroprosentin leikkauksen myötä.

Koko vuoden tilinpäätösnäytessä vuosikate on 2 004 242 euroa ja tilikauden tulos on 499 492 euroa ylijäämäinen. Talousarvion mukaiset poistot ovat 2023 vuonna 1 504 750 euroa.

Talousarvion mukaiset investointien nettomenot ovat 7 225 000 euroa. Kesäkuun loppuun mennessä investointimenoja on toteutunut 655 412 euroa ja tuloja 1 217 373 euroa.

Esittelijä pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää merkitä osavuositarkastuksen 1.1. - 30.6.2023 tiedokseen ja antaa sen edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Kunnanvaltuusto 25.09.2023 § 44
188/02.02.02/2023

Esittelijä	kunnanhallitus
Päätösehdotus	Kunnanvaltuusto päättää merkitä osavuosisikatsauksen 1.1. - 30.6.2023 tiedokseen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	toimialajohtajat taluspäällikkö
Liitteet	Liite6 Talouden osavuosisikatsaus 1.1. - 30.6.2023

Strategiatoimikunta	§ 4	21.06.2023
Kunnanhallitus	§ 173	18.09.2023
Kunnanvaltuusto	§ 45	25.09.2023

Hallintosäännön muuttaminen

Strategiatoimikunta 21.06.2023 § 4
217/00.01.01/2023

Valmistelija kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi, puh. 044-770 2206

Jokaisessa kunnassa on oltava hallintosääntö (kuntalaki 410/2015, 90 §). Hallintosäännössä annetaan lain mukaan tarpeelliset määräykset ainakin kunnan hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, hallintomenettelystä, päätöksenteosta ja valtuuston toiminnasta. Hallintosääntö on kunnan hallinnon ja toiminnan keskeisin ohjausväline.

Kuntaliitto on laatinut [hallintosääntömallin](#), joka täyttää kuntalain 90 §:n mukaiset vähimmäisedellytykset.

Kunnanvaltuusto on päättänyt kokouksessaan 14.2.2022 (6 §) [voimassa olevan hallintosäännön](#).

Kuntalain muutoksen 16.2.2023/199 (tullut voimaan 1.3.2023) mukaan hallintosäännössä tulee antaa tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelystä sekä valtuuston toiminnasta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa.

Hallintosäännön on oltava 90 §:n 3 momentissa säädetyin mukainen viimeistään 30.9.2023.

Kunnanhallituksen tulee valmistella esitys uudesta hallintosäännöstä kunnanvaltuustolle siten, että valtuusto voi tehdä päätöksen kokouksessaan 25.9.2023.

Muita kunnan hallinnossa tunnistettuja hallintosäännön muutosvalmisteluun nostettavia asioita ovat:

- uuden tietosuojavastaavan ja mahdollisen varavastaavan nimeäminen
- nimenkirjoittamisoikeuden kuvauksen selkeyttäminen
- toimivaltamäärittelyjen arvioiminen ja määrittelyjen mahdollinen yhdenmukaistaminen toimialojen välillä

Päätösehdotus Strategiatoimikunta antaa kokouksessa esityksen tunnistamistaan muutostarpeista.

Päätös Strategiatoimikunnalla ei ollut lisättävää selostusosassa mainittuihin muutoksiin.

Kunnanhallitus 18.09.2023 § 173
217/00.01.01/2023

Valmistelija kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi, puh. 044-770 2206

Kuntalain 90 §:n mukaisesti jokaisessa kunnassa on oltava hallintosääntö, johon kootaan kaikki kunnan toimintaa ohjaavat säännöt.

Laissa kuntalain 90 §:n muuttamisesta hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelystä sekä valtuuston toiminnasta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa.

Hallintosäännön on oltava 90 §:n 3 momentissa säädetyn mukainen viimeistään 30. päivänä syyskuuta 2023.

Lisäksi henkilömuutokset sekä työllisyyden kuntakoikeilun jatkuminen edellyttävät muutoksia hallintosäännön pykäliin.

Hallintosääntöön on perusteltua tehdä myös teknisluonteisia korjauksia kirjoitusasuun, jotka ovat esitetty hallintosääntöluonnoksessa punaisella fontilla.

Seuraavassa esitetty hallintosäännön muutokset kootusti perusteluineen.

12 § Henkilöstöorganisaatio

Kunnan johtoryhmän muodostavat pormestari, kansliapäällikkö, sivistysjohtaja, tekninen johtaja ja ympäristösihteeri sekä sihteerinä toimii asianhallintapäällikkö.

Johtoryhmä kokoontuu pormestarin tai tämän sijaisen kutsusta. Pormestari tai tämän sijainen kutsuu johtoryhmän kokouksiin tarvittavat asiantuntijat ja henkilöstön edustajat.

Johtoryhmän keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että kuntaorganisaatio toimii kunnan strategian mukaisesti päämääränä kunnan ja sen asukkaiden hyvinvointi.

Kunnassa on normaaliolojen aikana laajennettu johtoryhmä sekä poikkeusolojen häiriötilanteita varten valmiusjohtoryhmä. Laajennettuun johtoryhmään kuuluvat johtoryhmän jäsenten lisäksi henkilöstöpäällikkö, taluspäällikkö, viestintäasiantuntija, kiinteistöpäällikkö, elinvoimapäällikkö, rakennustarkastaja, kehityspäällikkö, kaavoittaja, hyvinvointikoordinaattori, rehtori, varhaiskasvatuksen johtaja ja henkilöstön edustaja.

27 § Elinvoimapäällikön tehtävät ja toimivalta

Elinvoimapäällikön tehtävissä on mainittu vastuu hyvinvointityöstä, mutta henkilö- ja tehtävämuutosten takia tulee muuttaa kohta 3. seuraavasti:

- johtaa ja kehittää elinvoiman edistämistä sekä niihin liittyviä hankkeita ja projekteja koko organisaatiossa ja päättää niihin liittyvistä toimenpiteistä määrärahojen puitteissa.

28 § Omavalmentajan tehtävät ja toimivalta 1.1.2021 – 30.6.2023

Työllisyyden kuntakokeilut jatkuvat 31.12.2024 saakka, joten omavalmentajien toimivaltaa tulee jatkaa ajalle 1.7.2023 – 31.12.2024.

29 § Sivistysjohtajan tehtävät ja toimivalta

Lisätty kohta 21:

- johtaa ja kehittää terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä niihin liittyviä hankkeita ja projekteja koko organisaatiossa ja päättää niihin liittyvistä toimenpiteistä määrärahojen puitteissa.

30 § Rehtorin tehtävät ja toimivalta

Kohtaan 11. Päättää opetukseen osallistumisen epäämisestä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi lisätään lause:

- Päättää tarvittaessa opetukseen osallistumisen epäämisestä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskeluhuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.

64 § Tietosuojasta vastaava viranhaltija ja tehtävät

Muutetaan pykäläotsikko muotoon Tietosuojasta vastaavan tehtävät. Kunnanhallitus nimeää tietosuojavastaavan.

Toimivalta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa

Kaikissa kunnissa tulee arvioida ennakkoon erilaisten poikkeuksellisten tilanteiden vaikutuksia hallintoon ja päätöksentekoon. On huomioitava, että hallintosäännön määräyksillä voidaan delegoida vain toimivaltaa, jota ei ole laissa määrätty päätettäväksi viranomaiselle tai toimielimelle.

Hallintosäännön määräyksillä ei poiketa kuntalain 91 §:n sääntelystä.

Kuntalain 90 §:n 3 momentti edellyttää, että hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksentekojä hallintomenettelystä sekä valtuuston toiminnasta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa.

Normaalioloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa pääsääntönä on, että esiintyvät uhat voidaan torjua viranomaisten säännönmukaisin toimivaltuuksin ja voimavaroin.

Poikkeusolojen toimivaltuuksista säädetään valmiuslain osassa II. Kyseisten säännösten soveltamisen aloittamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Valmiuslakia ei voida soveltaa normaalioloissa. Sääntely kuitenkin määrittää velvollisuuden varautua myös poikkeusoloja varten.

Kunnassa voidaan hallintosääntöön ottaa määräyksiä, joilla varmistetaan päätöksenteon ja hallinnon jatkuvuus kaikissa turvallisuustilanteissa.

Normaalista poikkeavaa toimivaltaa tulee käyttää mahdollisimman vähän, ja myös poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa huolehditaan päätöksenteon avoimuudesta ja toimivaltasäännöksistä.

Kunnan harkintavallassa on päättää, milloin käsillä on normaaliolojen häiriötilanne. Hallintosäännössä määritellään, milloin poikkeavat hallintosääntömääräykset tulevat sovellettaviksi.

Olennaista poikkeavan toimivallan tarpeelle on, että vallitsevassa tilanteessa tarvitaan päätöksentekoa, johon tavanomaisilla hallintokäytänteillä ei kyetä riittävällä tavalla vastaamaan.

Hallintosääntöön lisättävissä pykälissä on määräykset toimivallan delegoinnista niihin tilanteisiin, joissa kunnan järjestämistä vastaavaan toimintaan kohdistuu sellainen riski tai uhka, että normaalista toimivallasta poikkeamiselle on välttämätön syy ja joihin kunnan tavanomaisilla hallintokäytänteillä ei kyetä riittävällä tavalla vastaamaan.

Normaalista toimivallasta poikkeavalla päätösvalalla voidaan tehdä päätöksiä, jotka ovat välttämättömiä palveluiden turvaamiseksi ja tilanteen saattamiseksi normaaliksi. Päätösvaltaa käytetään vain sen verran kuin välttämätön syy edellyttää.

Vaikka päätösvalta perustuu hallintosäännön poikkeusmääräyksiin, päätöksenteko muuten tapahtuu samoin menettelyin kuin normaaliin toimivaltaan perustuva päätöksenteko.

Pormestari ja toimialajohtajat voivat hallintosäännön 40 §:n nojalla tehdä tilanteen kannalta välittömästi tehtävät välttämättömät päätökset. Kunnanhallituksen kannanoton jälkeen normaalista toimivallasta poikkeava päätöksentekovalta perustuu kunnanhallituksen 41 §:n nojalla tekemään päätökseen.

Poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa toimielimen päätöksistä tulee ilmoittaa ylemmälle viranomaiselle.

Kunnan päätöksentekoa voidaan poikkeusoloissa nopeuttaa, ja poiketa esimerkiksi kokouksen koollekutsumisen määräajoista.

Hallintosäännön uusilla määräyksillä määrätään kuntalain 90 §:n 3 momentin toimivaltuuksista poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa.

§ 40; Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa ja välttämättömän syyn vuoksi silloin, kun päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään.

Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin.

Pormestari voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi.

Toimialajohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei pormestari päätä asiasta.

Kunnanhallitukselle tulee raportoida tähän pykälään perustuvalla toimivallalla tehdyistä päätöksistä.

Vaihtoehto 1:

41 § - Päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi

Kunnanhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa kunnanhallitus voi vahvistaa pormestarin ja toimialajohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräajaksi poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteessa 40 §:ssä mainitun välttämättömän syyn vuoksi.

Kunnanhallitus voi vahvistamisen sijaan sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.

Vaihtoehto 2:

41 § - Normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi valtuuston päätöksellä

Valtuusto voi vahvistaa pormestarin ja toimialajohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräajaksi 40 §:ssä mainitun välttämättömän syyn vuoksi.

Valtuusto voi vahvistamisen sijaan sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.

Vaihtoehto 1:

42 § - Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi.

Vaihtoehto 2:

42 § - Toimielimen koolle kutsuminen normaalista poikkeavasti

Toimielin voidaan kutsua koolle heti, jos 40 §:n mukainen välttämätön syy sitä edellyttää. Valtuuston kokouskutsu on kuitenkin annettava viimeistään neljä päivää ennen kokousta.

Jos valmiuslain 108 § on otettu käyttöön poikkeusoloissa, valtuuston kokous voidaan kutsua koolle heti. Valmiuslain 108 §:n 2 momentin mukaan, jos valtuustoa ei saada koolle päätösvaltaisena ja painavat syyt edellyttävät välitöntä päätöksentekoa, kunnanhallituksella on oikeus päättää niistä asioista, jotka koskevat kunnan hallinnon järjestämistä, johto- ja hallintosääntöä, toimivallan siirtämistä, talousarviota ja veroja sekä muista valtuuston päätettäväksi säädetyistä asioista. Kunnanhallituksen päätös on voimassa, kunnes valtuusto on päättänyt asiasta.

Muutoin noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä.

Esittelijä

pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy perusteluosassa esitetyt hallintosäännön muutokset sekä tekniset korjaukset.

Lisäksi kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy § 41 ja § 42 osalta seuraavat:

- kunnanhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa kunnanhallitus voi vahvistaa pormestarin ja toimialajohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräajaksi poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteessa 40 §:ssä mainitun välttämättömän syyn vuoksi (§ 41).
- Kunnanhallitus voi vahvistamisen sijaan sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita (§ 41).

- Toimielin voidaan kutsua koolle heti, jos 40 §:n mukainen välttämätön syy sitä edellyttää. Valtuuston kokouskutsu on kuitenkin annettava viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Jos valmiuslain 108 § on otettu käyttöön poikkeusoloissa, valtuuston kokous voidaan kutsua koolle heti. Valmiuslain 108 §:n 2 momentin mukaan, jos valtuustoa ei saada koolle päätösvaltaisena ja painavat syyt edellyttävät välitöntä päätöksentekoa, kunnanhallituksella on oikeus päättää niistä asioista, jotka koskevat kunnan hallinnon järjestämistä, johto- ja hallintosääntöä, toimivallan siirtämistä, talousarviota ja veroja sekä muista valtuuston päätettäväksi säädetyistä asioista. Kunnanhallituksen päätös on voimassa, kunnes valtuusto on päättänyt asiasta. Muutoin noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä (§ 42).

Päätös	<p>Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti seuraavalla lisäyksellä:</p> <p>Kunnanhallitus esittää, että valtuustolle järjestetään vuonna 2023 tilaisuus liittyen vuoden 2025 hallintomalliin ja että tilaisuuteen kutsutaan ulkopuolisia asiantuntijoita.</p>
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
<p>Kunnanvaltuusto 25.09.2023 § 45 217/00.01.01/2023</p>	
Esittelijä	kunnanhallitus
Päätösehdotus	<p>Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. perusteluosassa esitetyt hallintosäännön muutokset sekä tekniset korjaukset. 2. § 41 vaihtoehdon 1: Kunnanhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa kunnanhallitus voi vahvistaa pormestarin ja toimialajohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräajaksi poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteessa 40 §:ssä mainitun välttämättömän syyn vuoksi. Kunnanhallitus voi vahvistamisen sijaan sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita. 3. § 42 vaihtoehdon 2: Toimielin voidaan kutsua koolle heti, jos 40 §:n mukainen välttämätön syy sitä edellyttää. Valtuuston kokouskutsu on kuitenkin annettava viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Jos valmiuslain 108 § on otettu käyttöön poikkeusoloissa, valtuuston kokous voidaan kutsua koolle heti. Valmiuslain 108 §:n 2 momentin mukaan, jos valtuustoa ei saada koolle päätösvaltaisena ja painavat syyt edellyttävät välitöntä päätöksentekoa, kunnanhallituksella on oikeus päättää niistä asioista, jotka koskevat kunnan hallinnon järjestämistä, johto- ja hallintosääntöä, toimivallan siirtämistä, talousarviota ja veroja sekä muista valtuuston päätettäväksi säädetyistä asioista. Kunnanhallituksen päätös on voimassa, kunnes valtuusto on päättänyt asiasta. Muutoin noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä (§ 42). <p>Lisäksi kunnanvaltuusto päättää, että valtuustolle järjestetään vuonna 2023 tilaisuus liittyen vuoden 2025 hallintomalliin ja että tilaisuuteen kutsutaan ulkopuolisia asiantuntijoita.</p>
Päätös	<p>Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.</p> <p>Lisäksi puheenjohtaja ilmoitti, että valtuustolle pidettävä tilaisuus erilaisista hallintomalleista järjestetään 6.11.2023. Tilaisuuteen on kutsuttu Kuntaliiton kehittämispäällikkö Jarkko Majava.</p>
Muutoksenhaku	Kunnallisvalitus, Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Jakelu	toimialajohtajat pormestari

Liitteet

Liite7 Hallintosääntö 2023

Strategiatoimikunta	§ 7	21.06.2023
Kunnanhallitus	§ 174	18.09.2023
Kunnanvaltuusto	§ 46	25.09.2023

Kuntastrategia 2023 - 2025

Strategiatoimikunta 21.06.2023 § 7

Valmistelija pormestari markku.koskinen@karkola.fi puh. 045 160 4164

Kuntastrategia on kunnanvaltuuston hyväksymä strategia, josta kunnan kaikki keskeisin päätöksenteko, suunnittelu ja kehittäminen johdetaan. Kuntalain 37§ mukaisesti kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategia tulee tarkistaa vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. (KL 410/2015).

Strategiassa on kuntayhteisössä ja kuntaorganisaatiossa tapahtuneen vuorovaikutuksen johtopäätöksenä tehtävät linjaukset siitä, mitä pidetään kaikkein tärkeimpinä asioina, joihin halutaan erityisesti panostaa. Strategiassa yhtä tärkeitä kuin sen linjaamat asiat, ovat ne asiat, joita eivät strategian keskiöön nouse. Näiden keskustelujen käyminen ja valintojen tekeminen onkin strategisen johtamisen ydintä.

Toimintaympäristön analysointi

Kuntastrategiaa tarkasteltaessa, laadittaessa tai päivittäessä on ensiarvoisen tärkeää tarkastella kunnan ulkoisen toimintaympäristön tulevaa kehitystä. Ennakoivassa strategiatyössä käytetään toimintaympäristöä ja sen muutoksia hyödyksi ja korostetaan niiden avulla kunnan vahvuuksia. Tulevaisuuden ennakointi edellyttää toimintaympäristön erilaisten toteutumismahdollisuuksien tarkastelua.

Kuntastrategian tekeminen muodostuu kokonaisuudesta, jonka eri vaiheita ovat:

- Strategiatyön suunnittelu ja aloitus
- Yhteisen tilannekuvan muodostaminen ja toimintaympäristön muutosten ennakointi
- Tahtotilan tai vision ja strategian kärkitavoitteiden määrittely
- Strategian toimeenpano

Kuntalaiset kuntastrategiaa tekemään

Kuntalaisten ja sidosryhmien kuulemiseen ja ideointiin kannattaa panostaa järjestämällä vuorovaikuttavia tilaisuuksia ja foorumeita, kuten kansalaisraateja, tai esimerkiksi kyselyiden avulla.

Toimeenpano

Kuntastrategian toimeenpanovaiheessa kunnan strategia implementoidaan kunnan käytännön toimintaan. Keskeistä on, että kunnanvaltuusto seuraa ja valvoo kuntastrategian toteutusta ja toteutumista.

Yhä yleisempi toimintamalli kuntastrategioiden konkretisoimiseksi ovat strategian toteuttamisohjelmat, joita saatetaan kutsua myös osastrategioiksi (esim. palvelustrategia tai elinkeinostrategia). Strategisen johtamisen ja strategiakäsitteen selkiyttämisen kannalta suotuisinta olisi, jos vain kuntastrategiaa nimitettäisiin strategiaksi ja siitä johdettavia asiakirjoja ohjelmiksi.

Arviointi ja seuranta

Arvioinnin ja seurannan tehtävänä on valvoa kunnan strategisten päämäärien toteutumista.

Kunnan strategiaprosessia ja strategian sisältöjen toteutumista voidaan arvioida laajemmin itsearviointina puolivälissä valtuustokautta ja/tai sen päättyessä. Puolivälissä valtuustokautta tehtävä itsearviointi antaa eväitä loppuvaltuustokauden päätöksenteon ja toimenpiteiden priorisoimiseksi.

Valtuustokauden päättyessä tehtävä itsearviointi puolestaan antaa arvokkaan ”testamentin” tulevalle valtuustolle kunnan strategian tilanteesta, päivitystarpeesta sekä strategiaprosessin käytäntöjen kehittämisestä jatkossa. Valtuuston strategian itsearvioinnin tueksi on olemassa esimerkiksi kyselypohjia sekä konsultointia.

Aikataulutusta

Strategiaseminaari 26. elokuuta 2023

Strategian käsittely kunnanhallituksessa 18. syyskuuta 2023

Strategian päättäminen kunnanvaltuustossa 25. syyskuuta 2023

Päätösehdotus Strategiatoimikunta keskustelee strategiaprosessista, sopii menettelytavan kuntalaisten kuulemiseen ja vahvistaa aikataulun.

Päätös Strategiatoimikunta keskusteli strategiaprosessista, sopi menettelytavaksi kuntalaisten kuulemiseen kyselyn ja vahvisti seuraavan aikataulun;

- strategiaseminaari 30.8.2023 klo 17:00 - 21:00
- strategian käsittely kunnanhallituksessa 18.9.2023
- strategian käsittely kunnanvaltuuston 25.9.2023.

Kunnanhallitus 18.09.2023 § 174

Valmistelija

pormestari markku.koskinen@karkola.fi puh. 045 160 4164

Kuntastrategia on kunnanvaltuuston hyväksymä strategia, josta kunnan kaikki keskeisin päätöksenteko, suunnittelu ja kehittäminen johdetaan. Kuntalain 37§ mukaisesti kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategia tulee tarkistaa vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. (KL 410/2015).

Strategiatoimikunta käsitteli asiaa 21.6.2023 kokouksessaan ja sopi menettelytavaksi kuntalaisten kuulemiseen kyselyn sekä vahvisti strategian käsittelyn seuraavan aikataulun:

- strategiaseminaari valtuutetuille 30.8.2023 klo 17:00
- strategian käsittely kunnanhallituksessa 18.9.2023
- strategian käsittely kunnanvaltuuston 25.9.2023.

30.8.2023 strategiaseminaarissa pormestari esitteli kuntakyselyn tulokset sekä tehtiin ryhmätöitä. Ryhmätöissä nousi esiin seuraavat muutosesitykset:

Arvot/Luottamus

Hyvän kuntayhteisömme perustana on kuntalaisten luottamus toisiin karköläläisiin, naapureista aina päätöksentekoon asti. Luottamus rakentuu avoimuudesta, rehellisyydestä ja oikeudenmukaisuudesta.

Muutosesitys:

Hyvän kuntayhteisömme perustana on kuntalaisten luottamus kanssakarköläläisiin ja yhteisiin hyvinvointitavoitteisiin. Luottamus rakentuu avoimuudesta, rehellisyydestä ja oikeudenmukaisuudesta.

Arvot/Ennakkoluuloton maalaisjärki

Uskallamme tarttua tulevaisuuden maaseudun mahdollisuuksiin rohkeilla ja ennakkoluulottomilla toimilla perusasioita unohtamatta. Positiivisella ja järkevällä kehittämisellä pystymme takaamaan terveen kuntatalouden ja karköläläisten hyvinvoinnin myös jatkossakin.

Muutosesitys:

Uskallamme tarttua tulevaisuuden maaseudun mahdollisuuksiin rohkeilla ja ennakkoluulottomilla toimilla perusasioita unohtamatta. Positiivisella ja järkevällä kehittämisellä pystymme takaamaan terveen kuntatalouden ja karköläläisten hyvinvoinnin jatkossakin.

Arvot/Yhteisöllinen välittäminen

Yhdessä voimme pitää jokaisesta huolta, sillä erilaiset karköläläiset tarvitsevat toistensa tukea. Tiivis yhteisömme välittää myös arvokkaasta elinympäristöstämme.

Muutosesitys:

Yhdessä voimme pitää jokaisesta huolta, sillä kaikki karköläläiset tarvitsevat toistensa tukea. Tiivis yhteisömme välittää myös arvokkaasta elinympäristöstämme.

Strategian tavoitteet ja toimenpiteet

Yhteistyö/Avoimuus

Muutosesitys:

- Poistetaan: Kuntalainen saa tietoa monipuolisten, kehittyvien viestintäkanavien kautta.
- Lisätään: Kuntalainen saa tietoa monipuolisten, kehittyvien kaksisuuntaisten viestintäkanavien kautta.
- Lisätään: Aktiivinen viestintä uusille kuntalaisille.

Hyvintointi/Terveys ja turvallisuus

Muutosesitys:

- Poistetaan: SOTE-muutoksen hallinta ja muutokseen valmistautuminen.
- Lisätään: Laaja-alainen yhteistyö Hyvinvointialueen kanssa erityisesti hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi.

Hyvinvointi/Laadukkaat palvelut

Muutosesitys:

- Poistetaan: Lasten ja nuorten palveluista huolehtiminen.
- Lisätään: Kärkölä on lapsiystävällinen kunta. Huolehditaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnista. Kunta asettaa tarvittavat resurssit varmistamaan lasten hyvinvoinnin ja oikeuksien toteutumisen myös erityisryhmille. Hyvinvoinnin toteutumista seurataan laaja-alaisilla mittareilla yhteistyössä Hyvinvointialueen kanssa.
- Poistetaan: Kirjastotoimen kehittäminen yleisten suositusten mukaisesti.
- Lisätään: Kulttuuri- ja kirjastotoimen kehittäminen monipuolisesti ja kuntalaisten aktiivisuutta tukien.
- Poistetaan: Perhetyöstä, vammaispalveluista ja senioritoiminnasta huolehtiminen.
- Lisätään: Kehitetään kuntalaisten hyvinvointia edistäviä palveluita monipuolisesti ottaen huomioon erityisryhmät. Kärkihankkeina seniori- ja perhetoiminta sekä terveysliikunnan edistäminen.

Hyvinvointi/Elinympäristöstä huolehtiminen

Muutosesitys:

- Lisätään: Toimitaan aktiivisesti Hinku-kunta tavoitteiden mukaisesti, laaditaan ilmastosuunnitelma ja edistetään vihreän siirtymän hankkeita.
- Poistetaan: Jäteveden käsittelyn parantaminen
- Lisätään: Jäteveden ja huleveden käsittelyn parantaminen

Elinvoima/ Alueiden, olosuhteiden ja kiinteistöjen kehittäminen

Muutosesitys:

- Lisätään: Maankäytön ja kaavoituksen järjestelmällinen kehittäminen.

Talous/ Työllisyyden aktiivinen hoito

Muutosesitys:

- Lisätään: Valmistaudutaan TE-25 muutokseen osana Päijät-Hämeen työllisyysaluetta.
- Lisätään: Huolehditaan uusien kuntalaisten kotoutumisesta.

Esittelijä	pormestari Markku Koskinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy perusteluosassa esitetyt kuntastrategian muutokset.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto

Kunnanvaltuusto 25.09.2023 § 46
252/00.01.02/2023

Esittelijä	kunnanhallitus
Päätösehdotus	Kunnanvaltuusto päättää hyväksyä perusteluosassa esitetyt muutokset kuntastrategiaan.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Muutoksenhaku	Kunnallisvalitus, Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Jakelu	toimialajohtajat pormestari
Liitteet	Liite8 Kuntastrategia 2023 - 2025

Kunnanvaltuusto

§ 47

25.09.2023

Muut mahdollisesti esille tulevat asiat

Kunnanvaltuusto 25.09.2023 § 47

KunL 95 §:n mukaan valtuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu 93 §:n tarkoittamalla tavalla.

Jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Jos asiaa ei ole valmisteltu, päätös asian ottamisesta käsiteltäväksi on tehtävä yksimielisesti.

Päätös

Kansliapäällikkö Jouni Nieminen kertoi mm. seuraavia ajankohtaisia asioita:

- muistutus Digiturvaviikosta 25.–29.9.2023
- Kuntaliiton/FCG Digiturvapäiviltä kiitokset kunnan luottamushenkilöille osallistumisesta Digiturvalla tulevaan -hankkeeseen.

Pormestari Markku Koskinen kertoi mm. seuraavista ajankohtaisista asioista:

- TE-palvelut 2024 -uudistuksen tilannekatsaus
- ylimääräinen valtuuston kokous 23.10.2023, jossa käsitellään yhteistyösopimusluonnos Päijät-Hämeen työllisyysalueen muodostamisesta sekä lakisääteisten palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta.

Valtuutettu Santeri Nousjoki luki kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteen koskien koulukyytisovelluksen käyttöönoton selvittämistä kunnassa.

Valtuutettu Santeri Nousjoki luki valtuutettujen Rauhamaa, Tuomaila, Sallila, Aslamaa, Tammelin, Hietala, Kinnari, Korpela, Nummela sekä Nousjoki valtuustoaloitteen koskien tulevaisuuden johtamismallia.

Valtuutettu Santeri Nousjoki teki valtuustoaloitteen koskien koulukiusaamista.

Valtuutettu Mari Raininko luki kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteen koskien hiihtolatujen kunnossapitoa.

Valtuutettu Mika Penna luki Kärkölä-ryhmän valtuustoryhmän valtuustoaloitteen koskien urheilukentän istuinten uusintaa.

Puheenjohtaja kertoi seuraavat ajankohtaiset asiat:

- valtuuston talousseminaari 28.9.2023 klo 17:00 - 20:00, ravintola Apila.
- valtuuston ylimääräinen kokous 23.10.2023 klo 18:00, valtuustosali.
- valtuuston tilaisuus tulevaisuuden johtamismallista 6.11.2023.
- valtuutettujen sähköisen kokouksen koulutukset; 12.10.2023 ja 18.10.2023 klo 17:00 - 18:00, Opintie 2.

Liitteet

- Liite9 Valtuustoaloite koulukyysisovelluksen käyttöönottaminen
- Liite10 Valtuustoaloite kunnan tulevaisuuden johtamismalli
- Liite11 Valtuustoaloite koulukiusaaminen
- Liite12 Valtuustoaloite hiihtolajien kunnossapito
- Liite13 Valtuustoaloite urheilukentän istuinten uusinta

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 37, § 38, § 44, § 47

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHh1 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 39, § 40, § 41, § 42, § 43, § 45, § 46

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Postiosoite:	Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Käyntiosoite:	Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna
Sähköpostiosoite:	hameenlinna.hao(at)oikeus.fi
Faksi:	029 56 42269
Puhelinnumero:	029 56 42200 (vaihde)

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa on mahdollista asioida sähköisesti asiointipalvelussa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta käsittelystä tuomioistuimessa voidaan periä maksu [tuomioistuinnmaksulaki](#) (Finlex). Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kärkölen kunnan kirjaamosta.

Postiosoite:	Opintie 2, 16600 Järvelä
Käyntiosoite:	Opintie 2, 16600 Järvelä
Sähköpostiosoite:	kirjaamo@karkola.fi
Puhelinnumero:	044 770 2200

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00–15.00.